

GEN. CHIANG KAI-SHEK ATSIŠTATYDINO

VAKARŲ VOKIETIJON ATVAŽIAVO DAR VIENAS BALFO ĮGALIOTINIS

BALFas neturi teisės talkininkauti konsulatams, įgaliotiniai labai mažai pagelbės tremtiniams

(„Naujienų“ korespondento pranešimas iš Europos)

Į Vakarų Vokietiją atvyko dar vienas BALFO įgaliotinis — J. Valaitis.

Iš šito tenka spręsti, kad BALFas yra labai turtinga organizacija, jei ji pajėgia net du įgaliotinius čia turėti ir net visą tam reikalui skirtą įstaigą.

Kuo jie čia galės emigruojantiems padėti, tai sunku pasakyti. Reikalas tame, kad BALFas dar nėra čia pripažinta organizacija, turinti teisę U.S.A. konsulatuose patalkininkauti.

O jei būtų ir taip, tai tenka pastebėti, kad U.S.A. konsulatų yra labai savarankūs, nemėgsta į savo darbo sritį bet ką iš šalies įsileisti ir jų patarimų klausyti. Visi konsulatų griežtai laikosi jiems duotų instrukcijų ir visų kitų potvarkių.

PIRMENYBĖ NUSTATOMA PAGAL DOKUMENTUS

Emigruojantiems eilę ir pirmenybę jie nustato iš gautų dokumentų ir kietai laikosi tos eilės, kuria data gauti dokumentai.

Tiktai tiek, kad tos talkininkaujancios organizacijos pasirūpina gauti darbo sutartis ir būtų nuomos garantijas, jas sutvarkę perduoda Washingtono veikiančiai tam reikalui skirtai komisijai, o ši, juos peržiūrėjusi, siunčia į V. Vokietiją atitinkamiems U.S.A. konsulatams.

Čia jau ir baigiasi visų tų talkininkaujanciu organizacijų darbas ir įtaka.

AMERIKOS KONSULAI LAIKOSI INSTRUKCIJŲ

Visokios kalbos ir visoki gandai, kad kam nors pavyko U. S. A. konsulus iš šalies paveikti, kad sudarius proga greičiau išvykti į U.S.A., neturi absoliučiai jokio pagrindo. Arba kai kas tik pasigiria, arba tyčia nepagrįstus gandus leidžia.

Visi U.S.A. konsulai kietai laikosi jiems duotų iš centro instrukcijų ir tik jomis vadovaujasi. Tai atvykę BALFO įgaliotiniai tik tiek tegali padėti, kad jie, kaip U.S.A. piliečiai, gali bet kada emigracijos reikalais pas konsulus atsilankyti ir iš jų patirti, kas emigruojantiems žinotina.

ABEJOJA KITO ĮGALIOTINIO REIKALINGUMU

Tiesa, kai kuriais atsitikimais kurioms nors painiavoms kilus tokį kandidatą į emigrantus konsulate gali užtarti, jam padėti, jo teises apginti, bet konsulai labiau yra linke, kad toksai kandidatas asmeniškai pats savo reikalus tvarkytų.

Suprantama, lieutviai tremtiniai labai patenkinti BALFO įgaliotinių susilaukę. Tai stiprus įrodymas, kad mūsų senesnioji išėivičia tremtiniams atsidėjusi rūpinasi, bet dėl darbo tikslumo, dėl tų išlaidų reikalingumo būtų galima net paabejoti.

Amerikon atvažiavo 40 lietuvių

NEW YORK, N. Y. — Sausio m. 20 d. į New York uostą laivu „Marine Marline“ atvyko 40 lietuvių tremtinių. Atvažiavo:

Atkočiūnas, Baltrus Bajerčius, Vladas Butkus, Edmundas ir Rožė Dūda, Bronius, žmona Agota ir vaikai

Kasakaitis, Bronius ir Birutė Mitrulevičius, Vincas Rauckinas, Stasys ir šeima Sčesnulevičius, Kazimieras ir Valentina Staras, Aleksas Zabelskis, Elsie, Jurgis, Felix Jurkūnas, Jonas ir šeima Mulokas, Jonas ir šeima Pesys, Antanas ir šeima Rukštelė, Bronius Smulkštys, Vincas ir Magdalena Būdas, Matilda ir Marija Pervazaitė, Eugenija BALFO Imigracijos Komitetas.

Sovietų valdžia paleis vokiečius

LONDONAS, saus. 21 d. — Sovietų valdžia pareiškė, kad 1949 metų laikotarpyje ji paleis visus vokiečių belaisvius.

Kremlius sako, kad vokiečiai leidžiami namo pagal valdžios paruoštą planą. Vokiečiai apskaičiuoja, kad Rusijoj dar turi būti milijonas vokiečių belaisvių.

Karo pabaigoje sovietų valdžia gyrėsi, kad paėmė nelaisvę 3,180,000 vokiečių.

Rusai paleido žymiai mažiau.

Berlyno komunistai sudarė valdžią

BERLYNAS, saus. 21 d. — Berlyne Komunistai sudarė sovietų sekretoriaus „savivaldybę“. Vietoj gyventojų laisvai rinktos savivaldybės, jie paskyrė „savivaldybę“.

Šios „savivaldybės“ nariais, aišku, yra daugiausia komunistų partijos atstovai.

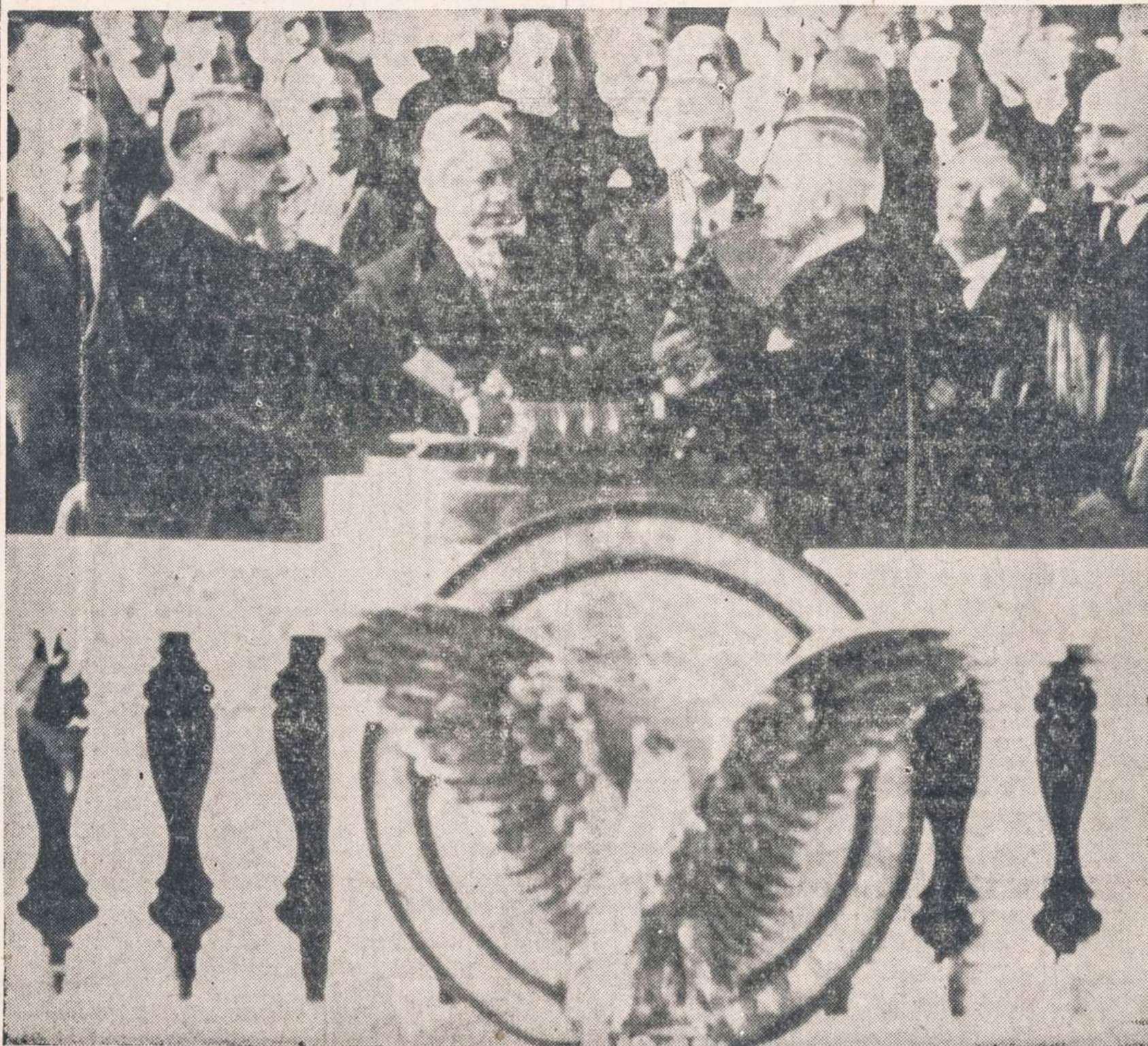
Komunistų primestas mėras Friedrich Ebert tvirtina, kad netolimoje ateityje berlyniečiai gaus progos savo atstovus rinkti, bet dabar turi tenkintis paskirtaisiais.

Balsas prieš stovyklas Portugalijoje

LISABONAS, Portugalija, saus. 21 d. — Gen. Norton Mattos reikalauja, kad Portugalų valdžia panaikintų koncentracijos stovyklas, esančias Cape Verde salose. Jis tvirtina, kad Tarrafal stovykla yra didžiausia gėda civilizota tautai.

Gen. Mattos kandidatuoja į Portugalijos prezidentus. Jis reikalauja, kad bent rinkiminės kampanijos metu dabartinis prezidentas panaikintų cenzūrą.

Prezidentas Trumanas prisiekia

Aukščiausiojo teismo vyriausias teisėjas Fred M. Vinson prisiekina prezidentą Trumaną naujam keturių metų prezidentavimo terminui.

DEAN ACHESON PRISAIKDINTAS SEKRETORIAUS PAREIGOMS

Užsienyje ir namie plačiai komentuojama prezidento Trumano inauguracijos kalba

WASHINGTON, D. C., saus. 21 d. — Vyriausio teismo pirmininkas Fred Vinson šiandien Baltuose Rūmuose prisiekdina Dean Achesoną valstybės sekretoriaus pareigoms.

Savo laiku Acheson buvo finansų sekretoriaus pavaduotojas, o vėliau ilgus metus dirbo valstybės departamente.

Pradžioje jis buvo Hull padejejas, o vėliau tapo sekretorių Byrnes ir Marshall pavaduotojas. Jis prižadėjo vesti Trumano politiką.

TUOJAU ISVYKO Į DEPARTAMENTĄ

Laikraštiniškai užklause priešai priėmus sekretorių, kada jis mano perimti departamentą ir pradėti darbą.

Dean Acheson jiems atsakė, kad jis tuojau vyksta į valstybės departamentą ir pradės eiti pareigas.

Pirmon eilėn Acheson turės spręsti Kinijos problemas, jam teks susipažinti su paruoštu Atlanto Sąjungos projektu, Palestinos, Rusijos ir kitomis problemomis.

TRUMANAS NETURĖJO LAIKO PAILSĖTI

Prezidentas Trumanas neturėjo laiko tinkamai pailsėti, bet šiandien ryte jis ir vėl buvo ant kojų.

Prezidentas su žmona grįžo iš baltiaus tiktai antrą valandą ryto. Jis negalėjo užmigti, nes jo duklė ir namus buvo parsivedusi kelis draugus, kurie gerą pusvalandį dar triukšmavo.

Šeštą valandą prezidentas atsikėlė ir vyko tartis su atžalavusiais partijos vadais, o vėliau turėjo skubėti į Achesono priesaikos ceremonijas.

PREZIDENTO KALBA PLAČIAI KOMENTUOJAMA

Prezidento Trumano kalba labai plačiai komentuojama visose pasaulio sostinėse.

Dauguma laikraščių ir radijo stočių atspausdino ištisą jo kalbą. Tiktai sovietų spauda padarė trumpas ištraukas, ji neturėjo drąsos visos kalbos spausdinti.

Labai plačiai komentuojami Trumano pareiškimai apie komunistų. Niekas neabejoja, kad J. Valstybės ir ateityje laikysis griežtos politikos Rusijos atžvilgiu.

RUSIJOJ NE KOMUNIZMAS, BET DIKTATURA

Vakar prezidentas pasmerkė komunizmą, bet jis nei vienu žodžiu nepaminėjo Rusijos arba Sovietų Sąjungos.

Bet šiandien prezidentas pareiškė, kad Rusijoj nėra jokios demokratijos, nei jokio komunizmo, ten yra pati žiauriausia diktatūra.

Šiuos pareiškimus jis padarė Missouri kongreso atstovams. Trumanas tvirtina, kad Amerikos pramonė turės darbo šimtų metų, jei bandysim pakelti atsilikusių kraštų gerbūvį.

Prancūzų valdžia nutarė užtraukti 100 milijonų frankų (314 milijonų dolerių) paskolą, finansų ministerija pradėjo pardavinėti bonus.

Britai pripažins Izraelį, jei J. A. V. pripažins Transjordaniją, sako britų užsienio ministerijos pareigūnas. Šiuo reikalu eina pasitarimai.

Praeitais metais suomių pramonė sustiprėjo, jos užsienio prekyba žymiai padidėjo, pradėjo daugiau eksportuoti.

Vėliausios žinios

● Jugoslavijos premjeras Tito vakar per radiją kritikavo sovietų vldžią. Jis nusiskundė Maskvos radijo stotimi ir sovietų spauda, skleidžiančia „priešo propagandą apie Jugoslaviją“. Tito turi pasirašęs su Stalinu kultūrinio bendradarbiavimo sutartį. Jis stebisi, koks čia „bendradarbiavimas“ ir kokia čia „kultūra“, kada šmeiziama jo valdžia.

● Valstybės departamentas labai atidžiai seka Kinijos įvykius. Atsistatydinus prezidentui Chiang, krašte gali būti didelių pakaitų.

● Tvirtinama, kad Madame Chiang pasiliks New Yorke, kol nepaaiškės dabartinės krizės daviniai. Jei Chiang galės apsigyventi Formozoj, tai ir ji ten persikels, bet jei buvusiam karo vadui teks vykti užsienin, tai ji nejudės.

● Inauguracijos baliuje prezidento loža buvo papuošta labai vertinga Baltųjų Rūmų vėliava. Visą vakarą minėta vėliava tebekabojo, bet apie trečią valandą ryto ji dingo. Policija stengiasi išaiškinti vagilį, drįsusių neštis namo tokį suvenirą.

● Nevadoj siaučia dideli šalčiai, žuvo keli tūkstančiai galvijų, keliose vietose gyventojai liko be duonos. Aviacijos vadovybė skraidančiom tvirtovėm rengiasi gabenti maistą į atskirtus miestus ir kaimus.

● Jei amerikiečiai bandys pakelti gyventojų lygį kitose šalyse, tai konfliktas tarp Amerikos ir Rusijos paaštrės, sako britų laikraščiai.

● Niekad neprisipažinsiu, kad būčiau nusidėjęs komunizmo idėjoms, — komunistų partijos kongresui pareiškė Tito. Jis sa, kad Maskva reikalavo jį pripažinti prie nepadarytų nuodėmių.

VALDŽIOS PRIEŠAKIN ATSIŠTOJO VICEPREZIDENTAS LI TSUNG-JEN

Komunistai atmetė valdžios pasiūlymą, jie atsisakė nutraukti karo veiksmus

NANKING, Kinija, saus. 21 d. — Kinijos prezidentas ir vyriausias karo jėgų vadas, gen. Chiang Kai-shek, šiandien laikinai atsistatydino iš prezidento ir kariuomenės vado pareigų. Kiniečių valdžios priešakin atsisotojo gen. Li Tsung-jen, dabartinis viceprezidentas ir armijos gen. Chiang bendradarbis.

Prezidentas Chiang šiandien padarė viešą pareiškimą, kuriame kvietė visus bendradarbius padėti viceprezidentui Li Tsung-jen susitarti su komunistais ir atstatyti krašte taiką. Chiang įsitikino, kad valdžia negalės susitarti, kol jis bus valdžios priešakyje.

Vėliau gen. Chiang išvažiavo į aerodromą ir mažuoju savo lėktuvu išskrido į Hangchow, kur rengiasi pailsėti. Prezidentą Chiang aerodroman išlydėjo viceprezidentas Li Tsung-jen ir keli kabineto nariai. Išskridus lėktuvui, informacijos ministerija paskelbė oficialų pranešimą apie Chiang atsistatydinimą ir jo paties paruoštą pareiškimą. Viceprezidentas sukvietė valdžią pasitarimui.

Gen. Chiang 21 metus buvo valdžios priešakyje. Jeigu valdžiai pavyktų susitarti, tai vargu jis grįžtų prie valdžios, bet

AMERIKOS KARIAI SUSIŠAUDĖ SU ČEKŲ PASIENIO POLICIJA

Trys vakarų valstybės pasiūlė Jungtinėms Tautoms planą Berlyne finansams tvarkyti

FRANKFURT, Vokietija, s. 21 d. — Ketvirtadienio vakarą čekų pasienio sargai paleido šūvius į J. Valstybių karius, saugojančius vokiečių pasienį.

Oficialus kariuomenės pranešimas sako, kad amerikiečiai šūviais atsakė į čekų šūvius.

Čekų pasienį susidūrė du automobiliai, vokiečių policija ir Amerikos kariai norėjo reikalą iširti, bet pasienin atbėgė čekai pradėjo šaudyti.

NOREJO NELEGALIAI IŠVEŽTI RUTULIUKUS

Didelis sunkvežimis norėjo nelegaliai išvežti mašinoms reikalingus rutuliukus.

Kontrabandistų sunkvežimis įvažiavo prie sienos pastatytan stabdin. Nelaimės metu sunkiai sužeistas automobiliaus soferis.

Sunkvežimyje rasta rutuliukų už du milijonus dolerių. Yra pagrindo manyti, kad rutuliukai buvo vežami Čekoslovakijoje su pasienio sargų žinia. Rusai naudoja visus būdus rutuliukams pirkti, nes sovietų pramonė jų dar nemoka gaminti.

ABI PUSĖS ATSAUKĖ KARO JEGAS

Susišaudymas įvyko Schending miestely, prie Azbergo. Čekų pasienio vadovybė sutiko atšaukti visus policininkus, išskyrus dešimtį. Amerikiečiai susirėmimo vietoje paliko tik vieną būrį kareivių, įsakydami kitiems pasitraukti.

jei nepavyks susitarti su komunistais, tai tada gen. Chiang gali ir vėl paimti kiniečių kovos vadovybę. Manoma, kad gen. Chiang rengiasi išskristi į Formozos salą. Dauguma valstybės dokumentų jau išvežta į Formozą. Tvirtinama, kad dalis Chiango turto taip pat yra mišnoj saloj.

Vos tiktai Nankingo valdžia paskelbė pranešimą apie Chiango atsistatydinimą, komunistai atmetė valdžios pasiūlymą pradėti pasitarimus pilietiniam karui baigti. Valdžia reikalavo tuojau sustabdyti karo veiksmus ir siūsti įgaliotus atstovus paliaubų, o vėliau ir taikos sąlygoms aptarti.

Komunistai atsisakė sustabdyti karo veiksmus, kol nebus susitarta dėl pilietinio karo pabaigos. Komunistai sustabds karo veiksmus, kai bus dėl visko susitarta. Jie sako, kad reikalavimas sustabdyti karo veiksmus yra didžiausia klutimi pasitarimams, nes jie ginklų nepadės, kol nebus susitarta.

Paskutiniai pranešimai sako, kad priešakiniai komunistų daliniai yra tiktai 60 mylių atstumoje nuo Nankingo. Kiniečių valdžia keliasi į pietus, bet užsienio ambasados nutarė pasilikti sostinėje.

AMERIKOS KARIAI SUSIŠAUDĖ SU ČEKŲ PASIENIO POLICIJA

Trys vakarų valstybės pasiūlė Jungtinėms Tautoms planą Berlyne finansams tvarkyti

FRANKFURT, Vokietija, s. 21 d. — Ketvirtadienio vakarą čekų pasienio sargai paleido šūvius į J. Valstybių karius, saugojančius vokiečių pasienį.

Oficialus kariuomenės pranešimas sako, kad amerikiečiai šūviais atsakė į čekų šūvius.

Čekų pasienį susidūrė du automobiliai, vokiečių policija ir Amerikos kariai norėjo reikalą iširti, bet pasienin atbėgė čekai pradėjo šaudyti.

NOREJO NELEGALIAI IŠVEŽTI RUTULIUKUS

Didelis sunkvežimis norėjo nelegaliai išvežti mašinoms reikalingus rutuliukus.

Kontrabandistų sunkvežimis įvažiavo prie sienos pastatytan stabdin. Nelaimės metu sunkiai sužeistas automobiliaus soferis.

Sunkvežimyje rasta rutuliukų už du milijonus dolerių. Yra pagrindo manyti, kad rutuliukai buvo vežami Čekoslovakijoje su pasienio sargų žinia. Rusai naudoja visus būdus rutuliukams pirkti, nes sovietų pramonė jų dar nemoka gaminti.

ABI PUSĖS ATSAUKĖ KARO JEGAS

Susišaudymas įvyko Schending miestely, prie Azbergo. Čekų pasienio vadovybė sutiko atšaukti visus policininkus, išskyrus dešimtį. Amerikiečiai susirėmimo vietoje paliko tik vieną būrį kareivių, įsakydami kitiems pasitraukti.

Dabar čekų policija užėmė sudužusį automobilį, bet amerikiečiai turi automobilio raktus ir jame esamų kontrabandos prekių pavyzdžius. Amerikiečiai reikalauja iširti visą incidentą.

Siuo laiku Berlyne susitarė finansams tvarkyti. Pirmas pasiūlymas finansų problemoms spręsti buvo įteiktas gruodžio 23 dieną. Sąjungininkai atmetė pirmą ekspertų redakciją, bet tai dar nereikia, kad jie būtų atsisakę nuo pastangų ieškoti būto šiam klausimui spręsti.

CHICAGOS LIETUVIŲ DRAUGIJOS

1909—1949

40 Metų Sukakties Vakaras

Sekmadienį, Sausio-Jan. 23 d., 1949 • AMALGAMATED CENTRE

PRADŽIA 3:45 VAL. VAKARO

333 SOUTH ASHLAND BOULEVARD

Programą išpildys Algerd Brazis, Mary Pukšmis, Christine Miller-Bertulis, "Onuks" Stephens, Andy Norbut, Mary Petris, Mary Serapinas ir Pirmyn choras K. Steponavičiaus vadovaujamas. Po koncerto šokiai.

ĮEJIMAS \$1.25 (su taksais)
Nariams reikės tik taksai sumokėti.

M. GUDELA MARTINKAIČIO ATSIMINIMAI

ANTROJI DALIS

KELIONĖ AMERIKON

4. AUDRA JAUNOJE KRUTINĖJE

(Tęsinys)

ATPLAUKĖ VADOVAS

Netrukus prie mūsų laivo priplaukė mažas laivėlis. Pradžioje jis buvo panašus į baltą gulbę, nieko jame nesimatė, bet vėliau aiškiai išsiskyrė numeris 9. Kai priplaukė dar arčiau, tai matėm, kad žemiau numerio stovėjo J. A. Valstybių emblema — erelis su šydu, kuriame buvo didelės U. S. A. raidės.

Kada laivėlis priplaukė visi arti, keleivis nukėlė būrę, o mūsų laivo mašinos nutilo. Mūsų šaliai nuleido jam ilgokas virvines kopėčias, kurias tuojau pačiuo pavygenės, bet dar gana stiprus vyras. Savo laivėlyje jis priėjo prie laivo, o pats pradėjo lipni į viršų.

Mes nežinojome, kas čia per žmogus. Mums rūpėjo patirti, ko jis nori. Kiekvienam iš mūsų tuojau kilo mintis, jog tai gali būti koks nors žandaras, noris kamantinėti keleivius, bet netrukus įsitikinom, kad jis nieko blogo mums nedarys. Atvirksčiai, jis atvyko laivui vadovauti. Nuo jūros iki Philadelphiajos dar buvo apie 90 mylių. Reikėjo plaukti Delaware upės žiotimis, kurios vietomis buvo gana pavojingos. Laivo kapitonas pavojingų vietų nepažino, todėl ir buvo reikalingas vadovas, kuris galėtų laivą saugiomis vietomis vesti.

Abiem laivo pusėm matėm krantus, laukus ir miestelius. Džiaugsmas ir sujūdimas buvo didelis. Ligonių visai nebuvo. Kiekvienas tvarkė savo daiktus, rišo maišus ir nuolat bėginėjo į viršų pasižiūrėti pro šalį slenkančių vaizdų. Kiekvienas prysakyje pamatytas

ddenis miestelis mums jau buvo Philadelphia.

PINIGUS ISMEČIAU I VANDENYNĄ

Kaip minėjau, iš namų išėjau su dviem šimtais rublių. Dar Hamburge, sumokėjęs už kelionę, likusius išsikeičiau į dolerius. Nusipirkau ir kelis svarus sterlingų, kad galėčiau juos naudoti Anglijoje. Kelionei reikalingus dolerius įsikišau į kišenius, o likusius, visus stambesnius, užsisiuvau, kad vagys negalėtų iš manęs jų ištraukti. Užsisiuvau ir užmiršau, visą kelionės metą apie juos ir nesirūpinau. Dabar, artinantis laivų prie uosto, man parūpo atskirtos, stambesnės sumos. Bet kur jos? Čiupinėju vieną vietą, čiupinėju kitą, o nieko nerandu.

Tiktai tada išaiškinu, kad visus pinigus buvau užsiuvęs į liemenę, o liemenę dar vakar aš pats paleidau į Atlantą. Tiktai tada supratau, kodėl ji taip greitai panėrė.

Tai buvo vienas didžiausių kelionės smūgių. Pamačiau, kad nepažįstamame krašte teks kelti prasimūti visai be pinigų. Kišeniuose, sudėjus visus sidabrinus ir varinius pinigus, vos tepriskačiau iki trijų dolerių. Tai ir buvo visas mano kapitalas, su kuriuo Amerikos nukariauti atvažiavau. Su liemenė paleidau apie dvidešimt dolerių, o gal dar daugiau.

NEPASISEKIMUS ŠYPSENA DANGSČIAU

Krutinė degė ir širdis krintosi dėl išmestų pinigų, bet iš vandens niekas man jų ištraukti negalėjo. Pagaliau, nieku ir skūstis negalėjau. Kaltas

čia buvo mano paties neapdairumas. Visuomet reikia pagalvoti, ką darai, o aš liemenę išmečiau vandenynan visai negalvodamas.

Jeigu būtų buvęs laive artimesnis žmogus, tai būčiau pasiskundęs, bet tokių žmonių nebuvo. Natėi ir josios motinai būčiau papasakojęs nelaimę, bet pamačiau, kad jos buvo susirūpinusios kitais reikalais. Laikotarpiams jos džiaugėsi Ameriką pasiekusios, o kartais jas baimė kankino. Jos nebuvo tikros, ar kas nors atvyks į uostą jų pasitikti. Gimniečiams laiška buvo parašyti, bet niekas nežino, ar tie laiška atėjo.

Nutariau niekam nieko apie pinigus nepasakoti. Pirmą kartą gyvenime išmokau šypotis skaudaus smūgio metu. Anksčiau tokio dalyko būčiau nesupratęs, bet tada juokiasi iš savęs ir šypsojaisi su kitais. Tai tau, Petrai, ir Sekminės, patylomis sau kuždejau. Norėjai Amerikos? Dabar tu ją pažinsi. Nenorėjai namie būti, pas tėvus gyventi, dabar kaip šuo be savininko turėsi bastytis.

Ilgai dantis sukandus ir šypotis neteko, nes laivas tuojau buvo parištas prie krantinės.

NAKTĮ PRALEIDOME UOSTE

Philadelphiajos uostan laivas įplaukė pavakare, jau buvo po keturių. Jeigu būtų suskubęs anksčiau atplaukti, tai dar tą pačią dieną būtume galėję išlipni, bet tada mums pranešė, kad jau per vėlu, kad reikės nakvoti laive. Žinia mus daug neįaudino, mes jau žinojome, kad tikslą pasiekėm.

Kai kurie keleiviai nerimavo, norėjo greičiau išlipni, bet dauguma ramiai naktį praleido. Visi pailsėjo, ligonių jau nebuvo.

Dar prieš aštuonias atsirado visa eilė muitinės ir imigracijos pareigūnų, kurie pradėjo šaukti keleivius ir tvarkingai leisti juos į krantą. Tikrinimas, rodos, galėjo būti daug lengvesnis; nei mums reikėjo vizų, nei teko galvas laužyti dėl "afidavitų", o vis dėl to jis užtruko gana ilgai. Man matos, kad tada valdininkų skaičius buvo žymiai mažesnis, gal jie neturėjo reikalingo patyrimo.

Tais laikais imigracijos valdininkai reikalavo turėti adresas žmogaus, pas kurį keleivis atvažiudavo. Kas tokio adreso neturėdavo, to neleidavo į krantą. Vėliau kiekvienas keleivis turėdavo parodyti, kad jis turi kelis dolerius, bet mano laikais nei to nereikalavo. Nei vizų, nei "afidavitų" niekas nereikalavo ir niekas jų neturėjo. O aš nei to meto reikalavimų negalėjau išpildyti. Atvažiavau Amerikon be jokio adreso, todėl ir turėjau bėdos pačiame uoste.

MAN ADRESĄ NATE PASIUENTE

Norėjau prasiskverbtį laukan kartu su Vulfų šeima, bet manęs neleido, liepė palaukti. Laukiau iki pietų, laukiau iki pavakarių, o laukan išeiti negalėjau ir gana. Galų gale, laive

Grenville Baker, milijonierius, su savo žmona. Jis misteriška buvo nužudytas Horseshoe plantacijoje netoli nuo Tallahassee, Florida. Baker buvo 27 metų amžiaus.

likau tiktai vienas. Mane baimė pradėjo kankinti. Tegu daro, ką tiktai nori, bet tegu tiktai atgal neveža, galvojau. Sutiksiu ir pelkęs džiovinti, bet Europon grįžti nenoriu.

Galų gale mane iškėlė iš laivo. Bet didieji uosto vartai jau buvo uždaryti, į laisvę išėiti uždrausta. Imigracijos valdininkas parodė greta jo būdines esantį suolą ir liepė sėstis. Man buvo aišku, kad aš užkliuvęs.

Bet beveik tuo pačiu laikotarpiu prie uosto užvaros priėjęs žmogus pradėjo šaukti:

—Vy Martinkaitis? (Ar tam sta Martinkaitis?)

—Da,—atsakiau. (Taip.)

—Vot vam adres. (Štai jums adresas.)

Jis man pakijo vieno Philadelphiajos žydo adresą ir pasakė, kad dabar viskas jau sutvarkyta, jūs galėsite išeiti. Ši žinia mane gerokai apamirino. Buvau patenkintas dar ir todėl, kad žinojau, jog adresas buvo atsiųstas Natės rūpesčiu.

PABĖGAU IŠ UOSTO

Parodžiau imigracijos pareigūnui gautą Philadelphiajos adresą. Jis pasižiūrėjo ir man šį tą tarė, bet aš nei žodžio nesupratau. Tiek težinau, kad vartų jis man neparodė, laukan eiti neleido.

Pastoviniavau kurį laiką, apsidairiau ir vėl atsėdau, o pareigūnas, užsidedęs cigaretę, nuėjo pagal krantinę. Rankose jis turėjo kažkokį popiergalį, atsinešęs iš savo kambarėlio, įtaisytos visai šalia uosto vartų.

Kada jis nuėjo gana toli, tai aš pradėjau dairytis, ar nėra kokio plyšo išbėgti. Didieji uosto vartai buvo uždaryti, bet vienoje jų pusėje žiūrėjau dureles. Man parūpo pažiūrėti, kas buvo kitoje durelių pusėje.

Atstojau ir pradėjau dairytis aplinkui. Pirmiausia įsitikinau, kad mažutėlių imigracijos pareigūno įstajigėlį nieko nebuvo. Pačiame uoste žmonių taip pat nesimatė. Mane prižiūrės pareigūnas buvo nuėjęs net prie atėjusio laivo ir kalbėjo su jūrininku, stovinčiu ant dėnio. Dar toliau matėsi būrelis žmonių, bet jie nieko bendro su uosto dabo-

Darbininkai

Šie geri žmonės patarnaus Chicago Lietuvos Draugijos parengime sausio 23, Amalgamated Center, 333 So. Ashland Blvd.

- K. Deveikis
- A. Januszis
- P. Milasevičius
- J. Baličas
- Mr. Page
- Wm. Kriksčiunas
- K. Eringis
- A. Maskoliunas
- Wm. Mankus
- E. Mitchell
- L. Kriksčiunas
- J. Yong
- A. Kaulakis
- M. Kriksčiunas
- P. Lapenis
- Wm. Stulpinas

Visi išvardyti asmenys malonėkite atvykti į svetainę 2:15 val. po pietų.

kartais nesiveja iš uosto išbėgęs muitininkas, bet kai nieko nepastebėjau, tai pasijutau tikrai laisvas. Laisvas ir laimingas. Tiktai tas mano džiaugsmas buvo labai trumpas. Dar neturėjau progos tinkamai pasidžiaugti laisvos šalies laime, o man jau buvo parodyta antroji medalio pusė.

Philadelphiajos nepažinau ir nežinojau, kuria kryptimi eiti. Begalvodamas apie apgautą muitinės valdininką ir apie laimingą Amerikos pasiekimą, nei nepasijutau, kaip atsidūriau laukuose. Iš uosto išėjau su didoku einančių ir važiuojančių būriu, bet kiekvienas jų nuėjo savais keliais,

o aš tiktai vienas traukiau tiesiu keliu. Tada tarp uosto ir miesto buvo didelis neapstatytų laukų plotas, į tą plotą aš ir patekau. Gatvės jau buvo suskirstytos, vietomis jau ir išbrukuotos, bet namų tuose plotuose dar nebuvo. Dabar tai jau viskas apstatyta.

Priešais mačiau aukštus mūrus ir riekstančius kaminus, todėl, nekrepdamas dėmesio į šalin kryptančius keleivius, traukiau tiesiai į miestą. Mačiau, kad ir didieji vežimai iš uosto tuo pačiu keliu važiuavo pirmyn.

Kada priėjau prie pirmųjų namų, greta esančiame tuščiam plote pamačiau didoką būrį paaukusių vaikėzų. Vieni jų mėtė pilkę į pirmojo namo sieną, kiti slūkinėjo po suaugusias žoles ir akmenis, o tretieji akmenis svaidė į laukus. Vos tiktai aš prie jų priartėjau, vienas iš jų mane užkalbino. Ko jis norėjo—nežinau. Nusišaipiau, rankas išskėčiau ir leidausi tolyn.

Vaikėzai, aišku, tuojau suprato, kad esu užsienietis. Lietuviškame kaime siūtas paltas, batai su ilgais aukais ir šilkas jiems aiškiai rode, kad nesu amerikietis. Nesugebėjimas atsakyti į klausimą tarsi patvirtino. Tuojau vienas iš jų suriko: —Greenhorn! (BUS DAUGIAU)

"NAUJIENAS" SKAITO VISI SROVIJ ŽMONES: DARBIVINKAL, BIZNIERIAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI, VALSTYBININKAI, MOKSLIVINKAL, JIE ŽINO, KAD NAUJIENOS PADUODA TEISIAUSIAUSI ŽINIAS IR GERIAUSIUS RASTUS

NELAUKITE — RYTOJ GALI BUTI PERVELU!

Jei norite užsitikrinti nuo ugnies namus, baldus, automobilus, ar šiaip ką apdrausti, reikalauskite agento, arba brokerio, kad jis parūpintų jums polišą per mūsų kompaniją. Nelaimėi išitikus, neturėsite jokių nemalonumų.

"Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters"

O'MALLEY & McKay, Inc
222 WEST ADAMS STREET KAMBARYS 1548-54
Telefonas Central 6—5208

Generaliai Agentai šių Kompanijų:
COLUMBIA INSURANCE COMPANY
IMPERIAL ASSURANCE COMPANY
LUMBERMEN'S INSURANCE COMPANY
MASSACHUSETTS FIRE & MARINE INSURANCE CO.
MICHIGAN FIRE & MARINE INSURANCE COMPANY
PHOENIX INDEMNITY COMPANY

HELP REG'D. KANADOJE

VALDŽIOS REGISTRUOTA EKSPEDICINE BENDROVE, HELP
Pirma maisto siuntinių užsakymus ir visas Vokietijos ir Austrijos zonas, išskiriant U. S. S. R., taipgi į Franciją, Italiją, Olandiją, Daniją ir Angliją.

SIUNTINYS Nr. 1 Tik \$10.00 Su įpakavimu 20 sv.	SIUNTINYS Nr. 2 Tik \$6.00 Su įpakavimu 10 sv.
5 svarai kiaulinių TAUKŲ	4 svarai kiaulinių TAUKŲ
2 svarai KAVOS (pupelių)	1 svaras KAVOS (pupelių)
5 svarai CUKRAUS	1 svaras kenuotos mėsos
2 svarai MESOS	1 svaras CUKRAUS
1 svaras GRIETINĖS	1 svaras KAKAVOS
1 svaras RYZIŲ	
1 svaras KAKAVOS	

Visi produktai aukščiausios rūšies ir švieži. Šios rūšies siuntinių užsakymus galima išsiųsti.

HELP Patarnauja Kanados ir J. A. Valstybių žemėms. Siuntiniai siunčiami greičiausiu Kanados pašto laivininkystės keliu.
HELP pilnai garantuoja už siuntinio pristatymą adresu; kiekvieną atvejį persiunčia Tamstai gavėjo pakvituotą orderį.

SIŪSKITE LAIŠKĄ SU UŽSAKYMU ŠIANDIEN:

(Pageidaujama, kad pavardės ir antrašai būtų parašyti aiškiai, drukuotom raidėm. Už klaidingai paduotus antrašus HELP neatsakys.)

HELP Reg'd. P. O. Box 777 Place D'Armes, MONTREAL 1, QUE., CANADA.

Planingas Taupymas Moka Gerus Dividendus

- Kiekvienas, kuris kas savaitę arba kas mėnesį taupo nors truputį,—taupo planingai.
- Taupyti reikia įprasti. Taupyk nors mažai, bet reguliariai
- Nuo 1905 metų kiekvienam taupytojui Mutual Federal Savings moka gerus dividendus du kartu į metus.
- Kiekvieno taupytojo sąskaita apdrausta iki \$5,000 per Federal Savings and Loan Ins. Corp. nuo 1935 metų.
- Pradėk Taupyti Šiandien!

Mutual Federal Savings

Chartered and Supervised by the United States Government
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres.

2202 W. Cermak Rd. Chicago 8, Ill.
Phone — Virginia 7-7747

VALANDOS: Pirm., Antra., Penkt.—9 v. ryto iki 5 vak. Trečiad.—9 val. ryto iki 12 val. vidurdienio. Ketvirtad.—9 val. ryto iki 8 val. vakaro. Šeštadienį—9 val. ryto iki 1 val. po pietų.

LYG BŪCIAU ŠIAURĖS AMERIKOJE

(Iš mano korespondentų atvaizdų rinkinio)

I. Jei būčiau S. Amerikoje, tai būtina nuykčiau ir Bridgeport, Conn. Tenai aplankyčiau Barboros ir Adomo Viznių šeimą (146 Manhattan).

Kodėl? O tik todėl, kad žurnalistišką mano smalsą neapleidžia ir verčia profesionališkais sumetimais tenai pabuvoti. Matotė, lygiai penkiasdešimt metų atgal Lietuvos jaunuolis žaliukas, pabūdęs maskoliams netarnauti, bėgo slapta per sieną, kad pasiektų S. Ameriką. Tai į Adomo Viznio sąmonės vartelius jau beldžiasi septyniadesimties metų amželis. O kai žmogus netiesiogiai penkiasdešimt metų nutrūkęs nuo tautos kamieno visą pusšimtį metų budi mūsų tautos bendruose reikaluose, siejosi savo tėvynės likimu, kartu aktingai dalyvauja darbo žmonių gyvenime ir įdomiausiai savo naujos tėvynės politinių gyvenimų, tai tokio amžiaus sulaukęs vyras pasidaro labai įdomus, patrauklus. Taip ir norisi su juo šnektelti, šį tą iš jo išgauti ir viešai pakalbėti apie jo išgyventas valandas ir nuveiktus darbus. Juk toksai žmogus turi didelį gyvenimišką patyrimą, tai pravrato juo tarsi gyvenimiškas krautis kur nors toloje vietoje padėti, kad ateinančios kartos turėtų iš kur pasisemti patyrimų ir pasimokymų, kad joms netektų gyvenime visokiuose užkampiuose klaidžioti, kad jos greičiau atsistotų ant tikrojo kelio ir tuo pačiu jų gyvenimas taptų prasmingesnis ir našesnis.

Štai taisyklingai ir atsilankau B. ir A. Viznių šeimoje. Mes gyvenime niekuomet nesame pasimatę, esame nepažįstami, tik bendro darbo jungiamieji — tarp mudviejų susimezgė korespondencija laišku pavidale.

Isivaizduoju — pasibeldžiu duris. A. Viznis tarpduryje pamatęs jam nepažįstamą žmogų, nustemba. Iš karto nesuigrabau, ką jam pasakyti ir paskui mikčiodamas pradedu:

— Užėjau smalsos vedamas, norėjau šnektelti, nors ir mes nepažįstame.

— Prašau į vidų, — vis dar

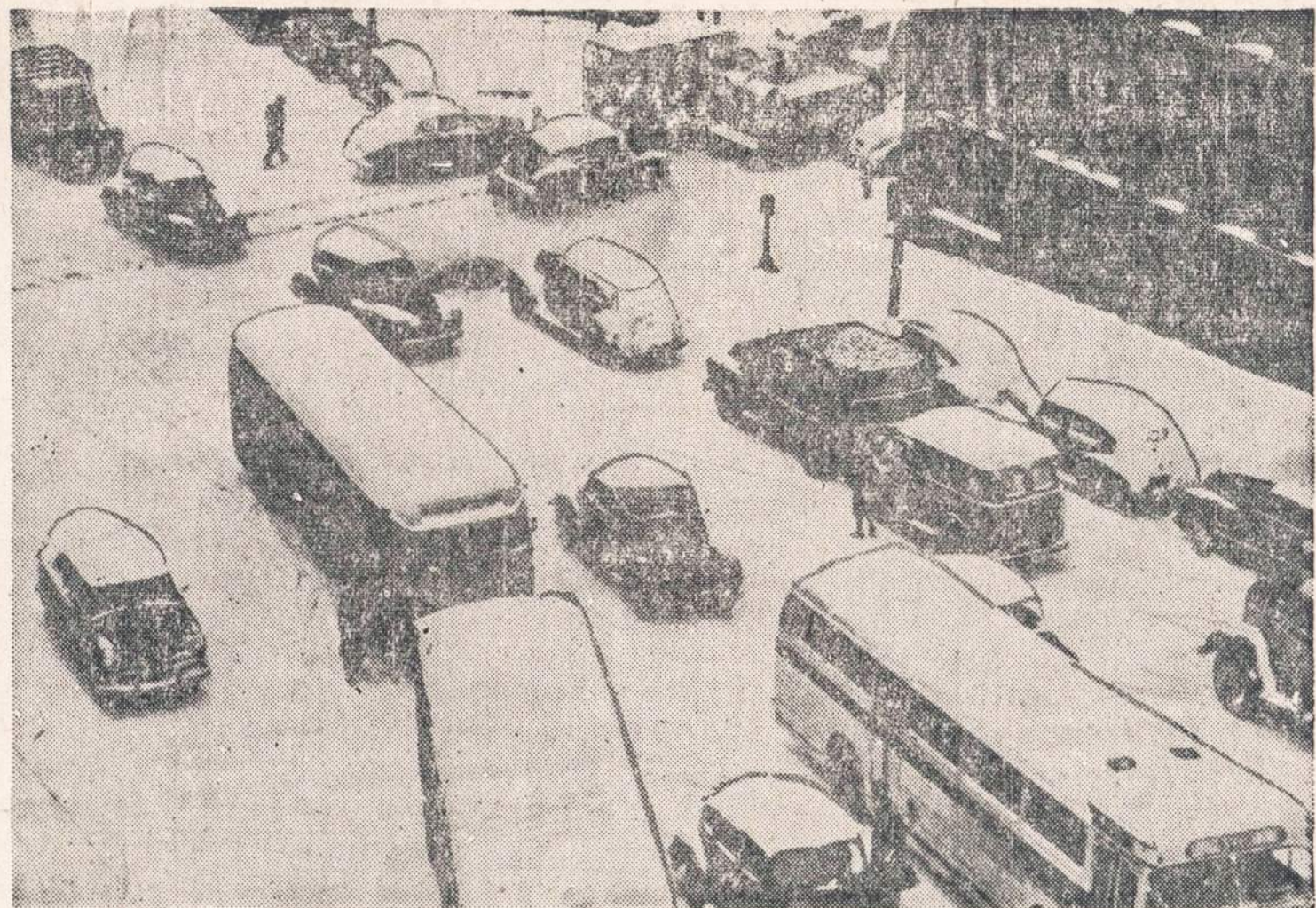
įtartinai žiūrėdamas į mane, sako A. Viznis, — tai apie ką jus norite šnektelti? — klausia įsiai manęs.

— Mat, tokia proga, girdėjau jau septyniadesimt metų amželis tūno jūsų gyvenimo priemonėje, tai norėjau kartu su jumis pasivaikštinėti jūsų praityje, spėju toji iškila bus abiem įdomi?

A. Viznis tai išgirdęs nusišypsavo ir ragina atsistoti, o pats kažkur dingsta. Čia pat atsiranda Barboros Viznienė, tikra Žemaitijos dukra. Dar mudu nespėjama žodžiais pasikeisti, jau Adomas čia pat gerai išlaikyto butelį vyno nešinas įseline. Jį padėjo ant stalo ir sako pasiūlysiu. O jo, anot paties Adomo žodžių — antroji geroji pusė, tai yra žilagalvė žmona apleidžia mudu. Bet neilgam, — ir ji ateina su skanumynais, sako, prie vyno bus pravartu.

Visi susėdame ir tarp mūsų trijų pamažu susimezga gyva kalba. Adomas Viznis kritiškai pastabus vyras. Jis per savo smegenų koštuvus gerai iškošęs savo praities patyrimus. Ką sako, sako apgalvotai, neužgaudamas savo artimųjų net ir tu, kurie kada nors jam gyvenime yra gerokai įskaudinę. Ilgoje savo gyvenimo kelionėje ne vieną kipsuką yra susiėjęs, kurie piktai norėjo jam kelią pastoti ir daug pikto padaryti, bet nesidavė į jų kipsukų sūkurius viliojamas pakliūti. Kad ir gyvenimo girnos tolydžiai malte malė, bet iš visų tų pavojų sveikas išliko ir štai tos viešnios senatvės proga turime mes ką prisiminti, — prisiminti ir pasidžiaugti. Bet Adomas Viznis kiek pesimistas, o gal sprendimuose atsargus. Išgėrus po vyno stiklinę, Adomas Viznis uturiuoja:

— Taigi, išlipus į New Yorko uostą teko dairytis, kur aukštas kaminsis rūksta, nes tie jo dėmai žadėjo duoną ir pastogę. Tai buvo sunkios dienos, tai buvo skaudžios valandos. Tarp sveitimų, be jų kalbos mokėjimo, mažai raštingas, bet pasiūryžimai tolydžiai nugali visas kliūtis. Ir amato pramokau ir kalbos išmokau ir įsigalinau raštu savo mintis dėstyti — mūsų spaudoje bendradarbiauti.

KANSAS CITY, MO. — Sniego pūga beveik visiškai suparaizavo miesto judėjimą.

Čia atvykę ne visi mes vienu ir tuo pačiu keliu pasukome. Kiti be takelio į bažnyčią kito nieko nematė, jei bent atliekamą laiką karčiamoje praleidavo. Man buvo lemta eiti kitu keliu, todėl pats pasirinkau. Sekiau spaudą ir pats išmokau grūdus nuo pelų atskirti. Štai pasirodė socialistų leidžiamas laikraštis Kova, jis man labiausiai patiko, nes atitiko mano dvasios ir proto poreikius. Vėliau socialistų tarpe įsivėlė velniava, tai kipsukų buvo darbas, mat, jie buvo rytų dvasia atmiešti. Socialistai skilo. Vieni jų užrūgo maskolių raugė, o kiti nuėjo įtiesiai demokratijos dvasia grįstais keliais ir tolydžiai be jokių sukurtimų siekdami įgyvendinti lygybės pradus, ne vien politiniame gyvenime, bet ir medžiaginiame, jie liko ištikimais socialistų skelbiamoms idejoms.

Ir štai pasirodė Keleivis, vėliau dienraštis Naujienos, kaip vienas taip ir kitas gerai informuoti, daug protui peno nešini. Pradžėjau juose bendradarbiauti. Mano raštai redaktoriams patiko. Nebe to, kada kartais susipydavome. Mat, ir redaktorių visokių pasitaikė. Suprantu, jei gautas raštus jie apvalina, kalbą petais, techniškai apdailina, bet kai imasi mano mintį apkarpyti, tai jau atsilpašau, tai jau veik lygu cenžūrai, o šito aš visą gyvenimą nemėgau. Tai kartais tekdamo savo kaipo autorias teises ginti ir kartais šiuokštą laišką parašyti. Ir vėl susiprasdavome ir vėl rašydavau, tik štai pasiktiniai metas jau sunkiau. Žinai, tenka ilgai dirbti, daug pergyventi, tai mano širdis kiek apdilo, jau nebe taip tarnauja, kaip seniau ir čia kipsukas bus savo koją pakišęs. Nepasiduodu, dar spėju atliekamą laiką kaip ką parašyti. Žinai, kai dešimt valandų sugaišti darbe ir namų apyvokoje, tai jau sunku mintis raštu išdėstyti. Juk kartais sugaišti iki vidunakčio, o rytą šeštą jau tenka kelti į darbą skubėti. Nesmagu. Galvoje tiek lakių, skaisčių minčių skraido, ji kupina įvairiais sumanymais, o čia tenka raumenis minkinti, kad būtum sotus ir kitus gyvenimiškus patogumus turėtum. O kiek gražių minčių veltui taip dingę? Ar spėsi, ar turėsi atliekamo laiko visa tai raštuose įkūnyti. O tie redaktoriai vis tave ragina, kviečia rašyti. Skaudu ir neįjauku. Je, jei mūsų spauda daug skaitytojų turėtų, jei savo bendradarbius galėtų paremti, tai ne vienas iš mūsų būtų išėjęs į puikius rašytojus, būtų kuo gėrėtis, o dabar tik protarpiais į nukamuotą nuo darbo ranką imi plunksną. O nuovargis kankina ir mintys ne taip jau sklandžiai gimsta.

Čia Adomas Viznis nutyla ir jo žmona įsikša. — Nekalbėk ir mes turime gerų rašytojų. Kai pasiimi laikraštį mūsų skaityti, tai tik mirga mintys, tik spėk skaityti, kartais net nežinai ir nuo ko pradėti.

Čia Adomas Viznis atgyja. — Žinai, kaip Naujienos ateina, tai mudu su savo gerąja pu-

se kartais susikertava ir ji nori pirma skaityti ir aš griebiu. Matai, visą savo amželį sekėme spaudą, tai įpratome, pamėgo-me.

— Žinote, aš tik stebiuosi, kad mūsų išvija tokią šaunią spaudą sugeba išlaikyti, — pastebiu aš.

— Negirk, — rūsčiai atkerta A. Viznis. — Daugumoje mūsų tautiečiai tokiais nėra, kaip iš šalies atrodo. Štai tau pavyzdys. Mūsų mieste Bridgeport, Conn. esama viso vos koks trys šimtai žydų šeimų, jie savo tautos bendriems reikalams pereitais metais surinko 55,000 dolerių, o mūsų tautiečių keletas kartų tiek čia gyvena, o sumetė mūsų tautos reikalams vos 700 dolerių. Čia turime vieną savo klubą, tai įsiai į metus vien tik iš svaiginamų gėrėjų daro apyvartą 48,000 dolerių. O kur dar įvairios kitos karčiamos, kur mūsų broliai vėjais leidžia pinigų. Tai štai koks mūsų susipratimas, tai štai kam mes šviesiomės pinigais! Graudu ir pikta! Visi iš Lietuvos čia atbėgome žaliukais, kiti net neraštingais ir nieko kiti jų čia nepramoko. O kiek jie dar pinigų yra išleidę katalikų bažnyčių statybos reikalams? Matai, iš pradžių tos bažnyčios buvo statomos lietuviams aptarnauti, o paskui, kai kurioje nors vietoje lietuvių tikinčių skaičius sumažėjo, tai tos bažnyčios perėti kitų tuos uosavybėn. Vadinasi, lietuvių Romos garbei statė bažnyčias, o savo tautos bendriems reikalams duoti pamiršo. Bet geriau apie tai net nekalbėti. Beje, kuomet prisimenu Bridgeportą, tai turiu priminti, kad jau keturiolika metų, kaip šis miestas socialistų valdomas. Mes daug ko esame čia atsieki ir didžiujamės tai laimėje. Jo mēru yra ilgametis mēras McLevy. Apie tai esu Keleivyje rašęs raštu išdėstyti. Juk kartais surasti tikrų vertingų minčių. Mūsų tarpe esame tokių, kurie

visai spauda nesidomi, tai tikri darbo mūlai. Jie ir savo vaikų nesugebėjo pasukti tikru keliu. Mūsų susirinkimus lanko veik vien tik senesnioji karta, o jaunieji tik sviėdini per dienas mēto ir tiek iš jų naudos. Suprask, kad mūsų spaudos skaitytojai pilna prasme to žodžio miršta, jų vietoje nauji negimsta. Mes nykstame ir jau mūsų susirinkimai retėja ir ne taip gausūs, kaip seniau. Jau veik nėra kur mintimis pasidalinti, jas paštrinti, pagalsti. Juk susirinkimai, spauda geriausia gyvenimo mokykla. Be jų mes šunkeliais klaidžiojame ir visi mus už nosies gali vadžioti.

— Palaukite, gal jau taip tragiškai nėra, — mėginu aš kalbėti.

O Adomas Viznis tvirtai kerta toliau.

— Ką čia kalbėti. Štai jau yra iš tremtinių tarpo atvykusių. Kokių šaunių vyrų tarp jų esama. Tenka sutikti gerai išprūsinčius jaunuolius, gyvenime daug ko atsiekusius. Lietuvos gyvenimo sąlygos leido jiems prgyesuoti, tai vis nepriklausomybės metų išdavos! O mano jaunystės dienose viso šito nebuvo. Retai kur pradžios mokykla buvo, ir tai vien tik maskolių kalba viskas buvo mokoma. Ir štai ir vėl tų mūsų žemė tie maskoliai apniko ir vėl jie visa sava bruka. Dabar tik aš suprantu mūsų išvija tų didį patriotizmą ir jį gerbiu. Mūsų tėvams čia gyvenantiems retai kam pavyko savo vaikus taip išprūsinoti, — mat, tėvai buvo dideli atsilikėliai, o kitų tokių sąlygų nebuvo, kad kas nors mūsų jaunimą paskatintų siekti aukštų mokslų. Taigi, mano karta miršta ir nėra kas ją pavaduos, nes iš mūsų jaunimo tik retas ateina į mūsų eiles. Gal dabar atvykę čia tremtiniai daugiau gyvumo atneš, jei jie nepasidarys vien tik dolerių gaudytojai.

Mes dar ilgai kalbamės. A. Viznis prisimena žurnalą Darbą išėjus, jam pritaria. Sako tai

geras reikalas. Mat, dienraštis ir savaitraštis daugiau rašo vien dienos bėgama reikalais, jos aktualijomis, o būtų gerai, kad kas patirtų mūsų praicitį ir vyriausiai visą tą kovų etapą už mūsų žemės laisvę, už darbininkijos reikalus. Kaip lygiai nebūtų pamiršti ir kiti teoretiški reikalai kaip mokslas, menas, gražioji literatūra. Bet šitam reikalui būtina reikia tikrai pasišventusių žmonių, tam darbai atsidavusių ir jame nusimanančių. O bendros gyvenimo sąlygos tokios, kad jos labai visa apsunkina. Gal pasiseks, gal kas gero išeis.

Mes kaltamės, o laikas bėga laikas nesustoja, o rytoj ryt, Adomui Vizniui septyniadesimties metų vyrui, tenka eiti į darbą. Jis jau laiks nuo laiko dailrosi ir laikrodį. Suprantu, kad jau ir man laikas išeiti. Ir jei ne tasai laikas, tai A. Viznis dar daug ką įdomaus papasakotų, o gal savo prisiminimus parašytų. Deja, jo kitas darbas laukia.

Išėinu. Atsiprašau, tik svajojęs nuostoju. Nei aš Viznių šeimoje buvau, nei juos pažįstu, o visa ką čia rašyta, tai tik įspūdių žiupnelis, kuriuos iš jo laišku įgijau. O jis man tuos laiškus rašo vėlai naktimis, vogdamas savo poilsio laiką. Ir jo laiška tu labai įdomūs, kad štai sulaukus tokios senatvės nuostoja įsiai sielojosis mūsų tautos likimu darbininkijos bendru judėjimu ir vis dar stebi gyvenimą ir savo tas pastabas atliekamų laik man laiškais parašo. AČIČ.

Ta proga sveikinu Adomą Viznį, linkiu jam daug sveikatos, ilgus metus gyventi ir visus pakelyje sutikusius kipsukus nugalėti!

(Bus daugiau)

Veikia atima smaugimą ir kosejimą nuo ASTHMA priepuolių

FOR BRONCHIAL ASTHMA

For relief from the spasms of Bronchial Asthma, use this modern vapor method. Easy to use... economical. Full refund if not satisfied. **CAUTION—Use only as directed.**

ASTHMA NEFRIN NEBULIZER AND INHALANT SOLUTION

DARGIS DRUG STORE
2425 W. Marquette Road, Chicago. HEMlock 4-6050.

ZELVIS & SON
GENERAL BUILDING CONTRACTORS

Statom naujus namus ir taisom senus. Štorm frontus, mūrų, cemento ir karpenderio darbus. Taisom stagus ir apkalėm sadingais. Apkalnuojam ugnies nuostolius. Darbas garantuotas.

Ofisas 3356 SO. HALSTED ST.
Tel. VIrginia 7-8621
5744 SO. UNION AVENUE
Namų Tel. NO rmal 2-0660

TOOLS

Kokį tik darbą norėsite atlikti — mes turime įnagius jūsų pagalbai. — Aukščiausios rūšies, geriausios, vertės ir žemiausiomis kainomis mieste.

BRIDGEPORT HARDWARE AND PAINT STORE
(The Stamm Corporation)
3214 So. Halsted St.
CALumet 5-4667

MEDLEVA ŽIEVIŲ

Medleva yra vienas geriausių gyduolių nuo užsisėmusių vidurių užkietėjimo, geriant daug ar mažai, ji nepakenkia sveikatai, ji lengvai liuosuoja vidurius, stabdo galvos skaudėjimą ir priduoja kūnui gyvumo ir skautumo. Vienas puodukas verdančio vandinio ir vienas šaukštukas sutrintos Medlevos Žievių, gerk kada atšals. Medlevos Žievių \$1.50 svaras, o už \$1.00 10 uncijų.

Trukžolių šaknis vaistas nuo patrukimo, po krūtine skaudėjimo, dieglių, pralengvina atkosėjimą, verčia prakaituoti. Trukžolių svaras \$3.00, o už \$1.00 5 uncijos.

ALEXANDER'S CO.
414 W. BROADWAY, So. Boston 27, Mass.

CONRAD FOTOGRAFAS

Studija įrengta pirmos rūšies su moderniškais užlaidomis ir Hollywood'o stilesnis. DARBAS garantuotas.

414 W. 63rd St.
Tel. EN. 4-5883-40

AR ZINOTE KĄ RAŠO "KELEIVIS"

AR ZINOTE, kodėl vieni ji giria, kiti keikia, bet visi mėgsta ji skaityti?

Net kunigai pasislėpę į studijuoja, nors savo parapironims draudžia ji ir rankas paimti.

"KELEIVIS" žmonės mėgsta dėl to, kad jis niekam nepataikauja ir nesibijo teisybės skelbti.

Žmonių muikintojus ir apgavikus įsiai lupa be jokio pasigailėjimo.

Be to, jame rasi visokių patarimų, pamokinių, gražių eilių, įdomių paveikslų ir žinių iš viso pasaulio.

Kainuoja tik \$3.00 metams. Adresas toks:

"KELEIVIS"
636 Broadway
SO. BOSTON, MASS.

"Naujienos"—tai Lietuvos Visuomenės Kultūros Tvirtovė

Pasidėkit PINIGUS DABAR

FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORPORATION

INSURED
UP TO \$5000

Nemokėjome Mažiau Dividendų Kaip 3%

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1739 So. Halsted Street HAYmarket 1-3317

Atdara kasdien nuo 9 ryto iki 5 vak. Trečiadi. nuo 9 ryto iki 12 d. Ketvirtadi. nuo 9 ryto iki 8 vak. Šeštadi. nuo 9 ryto iki 2 popiet.

S. L. A.

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje yra didžiausia lietuvių organizacija. Tai lietuvių apdraudos tvirtovė Amerikoje. Tai lietuvių brolybės fraternalė organizacija. SLA trokšta dar daugiau gerų lietuvių suvienyti brolybės ryšiais vienon didelėn ir gražion šeimynon. Dabar eina SLA. Pažangos Vajus naujams nariams priimti.

Susivienijimas iš apdraudos nedaro sau pelno, todėl Susivienijime apdrauda yra pigesnė. Bet Susivienijimas teikia lietuviams daugiaus, negu apdraudą. Susivienijimas veikia kultūrinėje dirvoje, stiprina lietuvių Amerikoje ir rūpinasi bendrais lietuvių reikalais.

Dabar visose lietuvių kolonijose darbuojasi šimtai SLA. organizatorių. Kai vienas tų organizatorių atsilankys į jūsų namus, paklauskite jo patarimo—prisirašykite prie Susivienijimo su visa savo šeimyna.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

307 West 30th Street, New York, N. Y.

TAUPLYKIT SAVO PINIGUS!

Kiekvienas žmogus turėtų taupyti atliekamus nuo pragyvenimo pinigus kiekvieną savaitę.

Taupyti reikia senatvei, vaikų mokslui, išigijimui namo, atutomobilio, atostogoms, baliams, teatrams, krikštynoms, vestuvėms, kelionėms.

Kas turi susitaupes pinigų, tas jaučiasi saugesnis ir linksmesnis.—Taupykite ateičiai mūsų moderniškame banke.

The Exchange National Bank
of CHICAGO

130 SOUTH LA SALLE STREET

NARYS FEDERAL DEPOSIT INSURANCE CORPORATION IR FEDERAL RESERVE SYSTEM

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
\$7.00 per year in Canada
\$7.00 per year outside of Chicago
\$9.00 per year in Chicago
4c per copy

Užsakymo kaina:
Chicagoje — paštu: Metams \$9.00
Pusei metų 4.50
Trims mėnesiams 2.25
Vienam mėnesiui .90
Chicagoje per išnešiotojus: Viena kopija 4c
Savaitei 2c
Mėnesiui .90

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:
Metams \$7.00
Pusei metų 3.50
Trims mėnesiams 2.00

Užsienio:
Metams \$10.00
Pusei metų 5.50
Trims mėnesiams 3.00
Naujienos eina kasdien išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill. Telef. Canal 6-8500.
Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Amerikiečiai ir Britai Pasitraukė

Pasaulio Darbininkų Sąjungų Federacija suskilo. Pereitą trečiadienį Paryžiuje buvo susirinkęs tos Federacijos vykdamosi biuras, susidedąs iš 7 narių. Biuru buvo pateiktas Britanijos trade-unijų kongreso pasiūlymas suspenduoti vieniems metams Pasaulio Darbininkų Sąjungų Federacijos veikimą. Komunistų atstovams atsisakius šitą pasiūlymą svarstyti, iš biuro išėjo Amerikos CIO atstovas James Carey, ir paskui jį išėjo britų trade-unijų atstovas Arthur Deakin ir olandų atstovas Edward Kupers. Deakin yra Pasaulio Darbininkų Sąjungų Federacijos prezidentas.

Vykdomame biure paliko keturi komunistų delegatai.

James Carey, pasitraukdamas iš biuro, pareiškė: "Kiek tai liečia CIO, Pasaulio Darbininkų Sąjungų Federacijos nebėra. Visa, ką jūs čia dabar turite, tai — smarvė."

Britų darbininkų unijos jau yra nutarusios eiti lauk iš Pasaulio Federacijos, jeigu bus atmetas pasiūlymas suspenduoti bent metams laiko jos veikimą. Taigi nėra abejonės, kad organizuotieji Britanijos darbininkai — taip pat, kaip ir CIO — nutrauks visus saitus su Federacija. O netekusi amerikiečių ir britų, ji palieka be reikšmės.

Pasaulio Darbininkų Sąjungų Federacija buvo velionies Sidney Hillmano, Amalgamatel Clothing Workers of America prezidento, kūdikis. Jisai sugalvojo ją įkurti, įsivaizduodamas, kad bolševikiški prof-sojuzai, laikui bėgant, gali "sudemokratėti" ir virsti tikromis profesinėmis darbininkų organizacijomis. Hillmanas prikabino Britanijos darbininkų sąjungų vadus. Amerikos CIO atstovai, britai ir rusai padarė pradžią Pasaulio Federacijai; paskui prie jos prisidėjo daugelio kitų šalių profesinių sąjungų centrai.

Dabar patys Pasaulio Federacijos sumanytojai nebeneri turėti su ja nieko bendra. To reikėjo laukti, nes bolševikai atėjo į Federaciją ne ginti darbininkų reikalus, o panaudoti darbininkų judėjimą svetimose šalyse sovietų imperializmo tikslams. Bolševikų kova prieš Marshallo Planą juos galutinai numaskavo.

Amerikiečiai, britai, olandai ir kitų laisvų šalių darbininkai dabar turės organizuoti kitą tarptautinį profesinių sąjungų centrą. Gaila, kad treji metai buvo sugaišinti be reikalo.

29 Minutės be Prezidento

Beveik pusę valandos Jungtinės Valstybės buvo be prezidento.

Pagal konstituciją, prezidento Trumano tarnyba buvo pasibaigusi pereitą ketvirtadienį 12-tą valandą dienos. Naują prezidentavimo terminą jisai pradėjo, priėmęs priesaiką. Bet Trumano prisaikdinimas įvyko kaip 12:29 val.

Tačiau, per tą "tuščią" pusvalandį nieko baisaus neatsitiko.

Monarchijoje, kada numiršta karalius, tuojau paskelbia karaliūm jo įpėdinį: "Karalius mirė, tegyvuoja karalius!" Monarchai bijo, kad sostas nepalikytų neužimtas ir trumpiausią laiką, nes tuo gali pasinaudoti koks neteisėtas pretendentas. Senaisiais laikais tokių uzurpatorių, karaliū mirus, atsiradavo neretai. Bet demokratiškoje respublikoje to pavojaus nėra.

Todėl pranešimai iš Washingtono, kad Jungtinės Valstybės per 29 minutes buvo "be prezidento," nenugąsdino nė vieno žmogaus.

Prancūzų princas neteko pinigų

PARYZIUS, saus. 20 d. — Prancūzų princas Eric de Broglie karo metu padėjo šveicarų bankan 200,000 dolerių. Jis norėjo parsivežti pinigus į Prancūziją, bet nenorėjo mokėti valstybės mokesčių, kaip visi prancūzai moka.

Monte Carle jis susirado belgą George Hautecocour, kuris už mažą atlyginimą sutiko tuos pinigus pervežti. Princas davė belgui reikalingus įgaliojimus, šis pinigus iš banko išėmė, bet savininkui jų negrąžino. Teismui belgas prisipažino, kad pinigus jis išleido su panomis ir lošimuose.

Be to, teisėjas nubaudė Eric de Broglie už tai, kad jis vartojo nelegalius būdus pinigams įvežti ir nenorėjo mokėti valstybės mokesčių.

"Naujienos" — tai Lietuvos Visuomenės Kultūros Tvirtovė

APŽVALGA

GANDAI APIE "KRIZĘ" VLIK'E

Spaudoje pasirodė žinių, kad Vyriausiam Lietuvos Išlaisvinimo Komite, Europoje, kilo smarkus susikirtimas dėl klausimo apie Mažosios Lietuvos atstovų priėmimą į VLIK'ą. To pasėkoje, rezignavęs VLIK'o prezidentas, ir dėl to galinti neįvykti sumanytoji VLIK'o pirmininko prel. M. Krupavičiaus ir Vykdamosios Tarybos pirmininko Vaclovo Sidzikauskio kelionė į Jungtines Valstybes.

Bet ta "krizė", matyt, praėjo, nes paskiausias pranešimas iš VLIK'o centro sako, jogei Krupavičius ir Sidzikauskas atvažiuoja, kaip kad buvo numatyta, prieš sausio mėn. pabaigą.

Pirmos prakalbos jiems abiem yra rengiamos Baltimorėje, sausio 30 d. (sekmadienį) 2:30 val. popiet. Po to vienas svečių važinėš rytinėse kolonijose, kitas vakarinėse.

Vac. Sidzikauskas kalbės Grand Rapids'e (Mich.) vasario 6 d.

VATIKANO PRANEŠIMAS APIE DELEGATŲRŪ UŽDARYMĄ

Nuo šių metų sausio 1 d., kaip jau žinoma, yra uždaryta Lietuvių Tautinė Delegatura, kurią Vatikanas buvo įsteigęs lietuviams tremtiniams Vokietijoje ir Austrijoje. Jos priešakyje stovėjo kanauninkas Feliksas Kapočius.

Vatikanas paskelbė per radiją, kad kan. Kapočius, gavęs raštą iš popiežiaus misijos Vokietijoje pirmininko, vyskupo A. J. Muench, painformavo apie tai gruodžio pradžioje lietuvių kapelionus ir kitus lietuvių kunigus Vokietijoje ir Austrijoje. Nuo sausio 1-os jie visi yra Vokietijos vyskupų jurisdikcijoje.

Kapočius esąs paliktas tose pačiose pareigose, bet jau nebeteri Tautinio Delegato titulo ir tiesiogiai priklauso Vokietijos vyskupams, o ne Vatikanui.

Kitos tautinės delegatūros irgi panaikintos. Tačiau lenkų delegatūra palikta.

STAMBI KLAIDA

Prezidentas Trumanas pasakė, kaip jau vakar buvo pastebėta "Naujienose," labai gerą inauguracijos kalbą. Bet vienoje vietoje jisai padarė stambią klaidą.

Kritikuodamas Rusijos bolševikų netikusią filosofiją, kalbėtojas pareiškė:

"Suklaidintos šita filosofija, daugelis tautų paaukojo savo laisves ir tik paskui savo nelaimėi patyrė, kad jų atlyginimas tai — apgaulė, pasityčiojimas, skurdas ir-tironija."

Bet yra faktas, kad nė viena tauta pasaulyje geruoju nepriėmė bolševikų filosofijos. Nepriėmė jos nė rusai, kuriems bolševikai pirmiausia užkorė savo diktatūrą.

Jau bolševikai buvo pagrobę į savo rankas valdžią Rusijoje (1917 m. spalio-lapkričio mėn.), kada tenai įvyko Steigiamojo Seimo rinkimai, bet už ką balsavo dauguma žmonių? Už bolševikų priešus!

Tuose vieninteliuose tikrai laisvuose Rusijos rinkimuose žmonės dviejų trešdalių balsų dauguma atmetė bolševizmą. Tačiau Leninas pavartojo ginkluotą jėgą ir išvaikė atstovus. Po to laisvi rinkimai Rusijoje buvo visiškai panaikinti.

Laisvai renkamu slaptu balsavimu parlamentą Leninas pakeitė "sovietais," sudarytais iš atstovų, renkamų viešu balsavimu (rankų pakėlimu), ir at-

mant balsavimo teisę valdžios priešams.

Bolševizmas įgijo valdžią Rusijoje apgaule ir smurtu, ir pasilaiko valdžioje ginkluota jėga ir teroru.

Tokių pat būdų bolševizmas uždėjo savo jungą Lietuvai, Latvijai ir Estijai; Jugoslavijai, Bulgarijai ir Albanijai; Rumunijai, Vengrijai, Lenkijai ir Cechoslovakijai.

Niekur, o niekur bolševikai neįstegė pakreipti daugumos žmonių savo pusėn įtikinimu, savo idejomis. Todėl netiesa, kad bolševizmo "filosofija" suklaidino daug tautų ("many peoples," kaip pareiškė savo kalboje prez. Trumanas).

Bolševizmo apgaulinga filosofija suklaidino daug žmonių, bet ne išitas tautas. Tautos, kurias bolševikai pavergė, neteko laisvės dėlto, kad jos buvo per silpnos atsilaikyti prieš Kremliaus gengsterių ginkluotą jėgą.

Reikia turėti pilnas aiškumas šitame punkte, nes iš jo išplaukia svarbi išvada: bolševikų pavergtos tautos atgauso laisvę irgi tik tiktai GINKLUOTA JĖGA, o ne "filosofija."

Komunistų melagingą "mokslą" kritikuoti labai naudingas dalykas. Bet niekad neprivalome užmiršti, kad komunistai veda kovą prieš demokratijas ne idejiniais ginklais, o karo priemonėmis. Komunistų propaganda yra tiktai pagalbinis įrankis.

Todėl ne kalbomis apie demokratiją bus nugalėtas bolševizmas, o veiksmais, stiprinančiais bolševizmo priešų jėgas.

KORESPONDENCIJOS

Baltimorė, Md.

Pral. M. Krupavičiaus ir V. Sidzikausko prakalbos Baltimorėje

Atvykę į JAV, pirmas viešas prakalbas svečiai laikys Baltimorėje, į kur jie užsuks iš Washingtono. Čia jie kalbės abų sausio 30 dieną, 2:30 val. po pietų, Lietuvių Salėje, 851 Hollins St. Tai bus reta ir gal vienintelė proga baltimoriečiams išgirsti šių žymių Lietuvos veikėjų kalbą, kuriose jie praneš apie dabartinę Lietuvos padėtį ir nušvies darbus bei kovas Lietuvos laisvei atgauti. Prakalbas rengia Baltimorės Lietuvių Draugijų Taryba.

"Lietuvos Žydų Amerikiečių Zonoje Draugija, Vokietija, Miunchene, Klepstr. 1. "Sąjungininkų armijų išgelbėti Lietuvos žydai, gyvenę Vokietijos amerikiečių zonoje, jų pirmajame suvažiavime 1947 metų balandžio mėn. 14 ir 15 dienomis Miunchene priėmė apie lietuvių tautos kaltę (mano pabr. — J. Š.) dėl Lietuvos žydų išdujimo šią rezoliuciją:

"1. Visi lietuvių tautos sluoksniai (valdininkai, ūkininkai, amatininkai, darbininkai ir inteligentai) su nacių žudikais aktinai dalyvavo Lietuvos žydų išdujime, ypatingai provincijoje (mano pabr. — J. Š.).

"2. Didelė dalis šių lietuvių žudikų yra amerikiečių, anglų ir prancūzų zonoje, Vokietijoje ir Austrijoje, kurie kaip DP yra UNRRA aprūpinami ir globojami.

"Suvažiavimas įpareigoja naujai išrinktą Valdybą paskelbti viešumai apie lietuvių vaidmenį žydų išdujime. "Maža dalis išgelbėtų Lietuvos žydų yra gyvi liudiniškai lietuvių padarytų jų kaimynams žydams žiaurumų. Labai daug faktų iliustruoja bausius lietuvių žudymus (m. pabr. — J. Š.). Mažos lietuvių žydų bendruomenės buvo išdujtos išskirtinai vienu lietuvių, o didesnės bendruomenės su aktyvia jų pagalba. Visuotiniai yra žinomi lietuvių įvykdyti bestiališki žudymai Kauno žydu, kur pirmomis nacių okupacijos dienomis vienu lietuvių buvo išdujta apie 9,000 žydų. Visuotiniai, be to, žinomas ir aktyvus lietuvių prisidėjimas prie žydų getų ir stovyklų už Lietuvos ribų (Maidanek,

Kaip praicy, taip ir šiemet Internal Revenue kolektoariaus ofiso atstovas, p. Anthony S. Walons, kovo mėnesį dirbs Naujienų patalpose keletą dienų.

Jis padės išpildyti taksų blankas tiems asmenims, kurie jo pagalbos pageidau.

Naujienose p. Walons darbuosis nuo kovo 7 dienos iki 11-tos ir kovo 11 dieną.

PRANEŠIMAI

BRIDGEPORT: — BALF 3-ct skyriaus sandėlis randasi 939 West 33rd St., Al. Budrio krautuvelyje Drabuziai, avalynė, maištas ir ti ir piginės aukos BALF intencija priimamos kasdien, Radus krautuvelyje, aukas reikia įnešti per šonines duris. —VALDYBA

BALF 6-tas skyrius priima dra buzius maista bei knygas dėl lietuvių vargstančių Europoje sekančiose vietose: Kass Jewelry Store, 4216 Archer Ave. ir 4401 So. Mozart Street. Kass negalite atnešti, pašaukite LAFayette 8617, o Mr. Kass paima jūsų auką. —J. R. Encheris, plrm

LIETUVIAI KOVOJE DĖL ŽYDŲ LAISVĖS

(Atsakymas "Anti-Defamation League of B'nai B'rith")

Rašo JUOZAS ŠALNA

(Tęsinys)

Nukentėjusieji kovoje dėl žydų laisvės lietuvių garbingi veikėjai kun. M. Krupavičius ir kiti mėgino Miunchene kalbėtis su atsakingais žydų tautos veikėjais nepagrįstų lietuvių tautos kaltinimų ir bendrojo likimo klausimais, bet žydų garbingi atstovai atsakė bet kokių pasitarimų, žydų tautos nariai pradėjo sistemingai persekioti Vak. Vokietijoje baltiečius, o ypač lietuivius. Eilė visai nekaltų žmonių buvo skaudžiai sumušti, įskusti ir išlaikyti kalėjimuose ar stovyklose ilgus mėnesius. Pažymėtina, kad 1945 metais, ką tik paliusuotai, daugiausiai garbingos Jungtinių Amerikos Valstybių kariuomenės pirmųjų kovos dalinių, iš vokiškųjų naikinimo kacetų, Lietuvos žydai, savo ir savo tautos nelaimių kaltininkais laikė hitlerinius vokiečius. Tik už metų, antrą pradžioje visuotinai kaltinti baltiečius. Pastarosios dienomis žydų akcija prieš baltus gana plačiai išvystyta. Iš viso kaltinimas kurios nors tautos kriminaliniais nusikaltimais yra logiška ir teisinė nesąmonė. Tai seka iš seno juridinio baudžiamosios teisės dėsnio — kiekvienas atsakingas tik už savo nusikalstamąjį darbą, bet neatpildantis kitų, nors ir vienos tautos ar šeimos narių nusikaltimus. Tai aiškiai išryškėjo Nuernbergo vokiečių karo nusikaltėjų bylose, kuriose buvo pradėta kaltinti visa vokiečių tauta. Bet žydų tautos nariai laikėsi savo nusistatymo ir pradėjo lietuvių žudikais vadinti. Šitokiam nepagrįstam nusistatymui pavaizduoti prisiminsiu Lietuvos žydų Draugijos Vokietijoje 1947 m. balandžio mėn. 14-15 d.d. suvažiavimo, Miunchene, priimtąją rezoliuciją:

Warschau ir t.t.) likvidavimo.

"Lietuvos žydų Vokietijoje Draugija laiko savo žydiška ir žmogiška pareiga paskelbti šiuos faktus žydų ir nežydų viešumai.

(pasirašė) "Lietuvos Žydų Vokietijoje Amer. Zonoje Draugija."

Ką tik parašytieji žodžiai nereikalingi plačių paaiškinimų. Jie kalba apie "lietuvių tautos kaltę." Jie tvirtina, kad "visi lietuvių tautos sluoksniai" kartu su naciais išžudė Lietuvos žydus ir net Lietuvos Žydų Draugija Vokietijos Amer. Zonoje laiko savo žydiška ir žmogiška pareiga apie tai paskelbti "žydų ir nežydų viešumai."

Akivaizdoje šitokių Lietuvos Žydų Draugijos bausių kaltinimų visi lietuvių tautai, ar negalėjo kilti mintis padoriam lietuviui, kuris Lietuvos žydus ne tik nežudė, bet visaip įjėms gelbėjo didelėse jų nelaimėse, prisiminti ir pakalbėti apie lietuvių atliktus darbus kovoje dėl žydų laisvės? Šitokia mintis galėjo kilti ir ji atsirado kiekvienam doram lietuviui, ypač perskačius minėtą rezoliuciją. Ji kilo ir rašinio "Lietuvių kova dėl žydų laisvės" autoriui. Ir jis parašė pagal savo jėgas ne apie ką kitą, bet apie lietuvių pagalbą žydams jų nelaimių metu.

Jis pirštu prikišamai parodė, kad ne visi lietuviai žydus persekiojo, bet buvo tokių, kurie labai ir labai daug dirbo ir padarė savo kaimynų žydų gerovę. Jie dažnai rizikuodavo savo ir savo artimųjų likimu ir dažnai gana skaudžiai nukentėdavo. Rašinio autorius tikėjosi, kad atsiras ir daugiau tokių lietuvių, kurie kukliai pavaizduos jiems žinomą pagalbą žydams ir tuo būdu bus žydų ir nežydų viešumai parodyta kurią pagalbą lietuviai suteikė naikinamiems ir persekiojamiems Lietuvos žydams. Ši pagalba nebuvo maža, ypač prisiminus visus jų vykdymo pavojus. Ją tinkamai pavaizdavus išnyktų ir nepagrįsti kaikiurių Lietuvos žydų kaltinimai visai lietuvių tautai. Autorius rašinio savo darbu nenusikalto, ypač, kad ir garbingi oponentai pripažįsta buvusią lietuvių pagalbą žydams ir savo atsakyme tvirtintė tvirtina: "Straipsnio autorias nurodyti faktai, liečią atskiriems žydams pagalbos suteikimą, yra daugiausiai teisingi" ir randa dar daugiau tiesos jo žodžiuose.

Bet mano straipsnis garpinigiems oponentams nelabai patiko. Jie ne tik mano mintis sa-vaip išdėstė, bet dar labai žiauriai mane patį apkaltino dėl kaikiurių rašinio teigimų, ypač užtat apie ką aš visai nerašiau, ko aš nepaliečiau. Į visa tat atsakysiu iš eilės.

2. Lietuvių ir žydų santykiai praicyje

Iš senų laikų Lietuvoje greta vieni kitų gyveno lietuviai ir žydai. Lietuviai dirbo žemę, o žydai vertėsi prekyba, amatais ir gana relai žemdirbyste. Kaimuose jie laikydavo karčiamas ir prie jų turėdavo smulkius žemės sklypelius. Kaikuriose Suvalkijos vietose žydai turėjo ir stambių ūkių — dvarų. Santykiai lietuvių ir žydų daugumoje buvo geri, žmoniški. Jei pasireikšdavo kuris juokulingumas, tai dažniausiai sukuriant ir kartais tikiybiniuose reikaluose. Žydai — Mozės tikybos, o lietuvių daugumoje Rymo katalikai ir dalis liuteronų — evangelikų.

Taip pat Lietuvos Nepriklausomybės metais, nuo 1918 m. vasario 16 d. iki 1940 metų birželio mėn. 15 d. lietuviai ir žydai gražiai sugyveno. Naudojo-

si lygiomis teisėmis ir atlikinėjo lygias pareigas. Buvo žydų, kovojančių savanoriškai dėl Lietuvos Nepriklausomybės, buvo teisėjų ir aukštųjų valdininkų, buvo net žydų Reikalams Ministeris Lietuvos Respublikos Ministerių Kabinete.

Ir šiuo metu lietuviai daugiau dirbo žemės ūkyje, o žydai gyveno miestuose ir vertėsi prekyba, pramone, amatais ir laisvomis profesijomis. Žydai net prekyboje, pramonėje ir laisvoje profesijoje buvo žymioje daugumoje. Lietuvos kooperacija dar nebuvo išaugusi ir prekyba daugumoje buvo žydų rankose. Importas ir eksportas buvo žydų atliekamas. Vidaus urmo ir detalė prekyba buvo žydų pirkliai. Linų, geležies, manufaktūros, javų, kolonialinių prekių prekyba buvo žydų vykdoma. Atsirado ir gana pasiturimų prekybininkų. Lietuviai buvo daugiausiai javų ir gyvulių augintojai. Pramonėje daug žydų veikė.

Laisvoje profesijoje — gydytojų ir advokatų dauguma buvo žydai. Ir iš viso, atrodo, žydai gyvenimu Nepriklausomoje Lietuvoje negalėjo nusiskusti. Jie sudarė apie 7% visų gyventojų, savo darbą plėtė pelningiausiose ir lengviausiose profesijose.

Teisiniu požiūriu Lietuvos žydai taip pat buvo respektuojami. Demokratinė 1922 m. rugpjūčio 6 d. Lietuvos Valstybės Konstitucija, kuri paskelbta de kitų ir su garbingo Ministerio Žydų Reikalams p. M. Soloveičiko parašu, garantavo Lietuvos tautinėms mažumoms, reiškia, ir žydams, dar šias teises:

"Tautinės piliečių mažumos, kurios sudaro žymią piliečių dalį, turi teisės įstatymų ribose autonomingai tvarkyti savo tautinės kultūros reikalus — liaudies švietimą, labdarbę, savytarpinę pagalbą ir šioms reikalams vesti įstatyme nurodyta tvarka renka atstovaujamos organus" (Konst. 73 §) ir

"Minėtos 73 § tautinės mažumos turi teises eidamos tam tikrais įstatymais aprausti savo narius mokesčiais tautinės kultūros reikalams ir naudojasi teisinga dalimi sumų, kurios Valstybės ir savivaldybių yra skiriamos švietimo ir labdarybės reikalams, jei šių reikalų netenkina bendros Valstybės ir savivaldybių įstaigos" (Konst. 74 §).

Lietuvos žydai savo teisine, kulturine autonomija plačiai naudojosi. Jie turėjo Žydų Reikalams Tarybą, kiekviename mieste ir miestelyje — pradžios mokyklas, vidurinesias ir aukštesniasias gimnazijas. Šiose mokyklose dėstė žydų arba hebrajų kalbomis. Lietuvių kalba buvo dėstoma tik kaip atskiras dalykas. Buvo įsteigta žydų gimnazija ir lietuvių kalba.

Kultūrinėje veikloje žydai daug dirbo. Leido žydų (idish) ir hebrajų kalba knygas, laikraščius. Turėjo nuosavą teatrą, meno ansamblius ir net meno studijas. Jie lankė ir Lietuvos valstybines vidurinesias ir aukštesnias mokyklas. Lietuvių kalba buvo dėstoma tik kaip atskiras dalykas. Buvo įsteigta žydų gimnazija ir lietuvių kalba.

Kultūrinėje veikloje žydai daug dirbo. Leido žydų (idish) ir hebrajų kalba knygas, laikraščius. Turėjo nuosavą teatrą, meno ansamblius ir net meno studijas. Jie lankė ir Lietuvos valstybines vidurinesias ir aukštesnias mokyklas. Lietuvių kalba buvo dėstoma tik kaip atskiras dalykas. Buvo įsteigta žydų gimnazija ir lietuvių kalba.

(Bus daugiau)

• Tito valdžia iškilmingiau priėmė grįžusį Louis Adamicą, negu priėmė Belgradan atvažiavusį Andrei Višinskį. Aerodrome Adamicą pasiūlo jugoslavų politbiuro narys Boris Kidrič.

"NAUJIENOS" — nessemiamas žurnalas ir išminties šaltinis. Skaitykite jį ir kitus raginkite skaityti.

Kanados Lietuvių Žinios

KANADIEČIAI, BŪKITE MALONŪS ATEIVIAMS

(ANGLO PAVYZDYS KANADIEČIAMS)

Mr. Norman McNicol, škotas (1), yra ūkininkas RR 3, Rodney, Ont. Nuo praeitų metų liepos mėn. vidurio pas jį ūkio darbus dirba Antanas Kavėckas, gydytojas.

Ūkininkas su savo žmona, buv. mokytoja, yra kultūringi malonus žmonės, kurių visos trys dukterys leidžiamos į aukštesnius mokslus. Apylankė, tarp visų tautybių ūkininkų, jis yra gerai žinomas, kaip puikus medžiotojas ir visiems į pagalbą ateinaš žmogus.

Matyt jam lietuviai patiko ir norėjo juos labiau pažinti, kad jis tiesiog prašėsi paimamas į lietuvių ruošiamą Naujų Metų sutikimą Londone, Ont. Jau valandą prieš pradžią jis ten buvo ir stebėjo susirenkančius lietuvius, jų veidus, tautinius drabužius, o programos metu draugišgi ir gerėjosi tautiniais šokiais ir dainomis. "Aš jaučiu, kad lietuviai yra laimingi Kanadoje," jis pasakė, "tie malonūs linksmi gražūs veidai niekad negalėtų norėti blogo. Aš tikiu, kad tik tos išimtyr ir pasitaikė, apie kurias rašė Kanados spauda."

Mr. Norman McNicol labai domisi pasakojimais apie Lietuvą, jos gyvenimą, papročius ir mėgsta jos žmones. Kūčių dieną nusiuntė pilną krepšį maisto ir apsiaustą vaikui, vienai vargstančiai lietuvių atėivių šeimai.

Kavėckui pradedant ten dirbti, vos porai savaičių praėjus, vienas pirmųjų tokių ūkininkų, padarė jo žmonai atvykimo popierius. Ir jau šiomis dienomis laukia jos atvažiuojant. Ūkininkas pasiūlė jam duoti vieniems metams pinigų, studijoms Kanados universitetuose. Praeitą šeštadienį jis padarė atvykimo popierius dainininko Petro Kovelio pusseserei, kuri vargsta Vokietijoje su jos mažu vienuolikos metų sūnumi.

Praeitais vasaros metu buvo Rodney venios laikraštyje įdėtas vieno seno lietuvių kanadiečio

straipsnis, kur jis prašo kanadiečius būti maloniais ateiviams. Ir dabar, kada McNicol nugirsta, kad vienas ar kitas lietuvis delsia padėti broliams ateiviams, prisimena tuos žodžius ir sako: "Kam Jūs į mus kreipiatės, jei Jūs vieni kitų neatjauciate, nesuprantate? Jūs turite būti vyresniai ir jaunesnieji, broliai vieni kitiems padėti išsikurti. Laikykite! Saugokite savo gerus papročius, dainas ir visa, ką Jūs atsinešėte iš tėvynės."

Ir su nepranykstančia šypsena ant veido, baigia: "Kanadiečiai, būkit malonūs ateiviams!" Ignas

Rodney, Ont.
1949 m. sausio 17 d.

Tillsonburg, Ont.

MIRĖ MANO SESERĖNAS,
31 METŲ AMŽIAUS

Kostas Teresas

Sausio 10 dieną gavau iš Tillsonburg, Ont., kanados telegramą iš policijos viršininko, o p. Augustine pašaukė telefonu, pranešdamas, kad mirė mano seserėnas Kostas Teresas.

Tuoju telefonu p. Augustine, kad skubiai atvažiuoju. Ir sausio 11 dienos rytą jau buvau Tillsonburge. Tuojau su pagalba p. S. Augustine pradėjome rūpintis laidotuviemis ir kitais ūkio reikalais.

Priežastis Kosto Tereso ligos buvo tokia. Jis pereitą rudenį su mašina grėbė sieną. Netikėtai pasibaidė jo arkliai. Kostas pakliuvo po grėbiamąją ir jį, sako, gerokai pavilkko. Sudaužė galvą, nukirto vieną ausį, sužalojo vidurius. Suprantama, po tokios didelės nelaimės jo sveikata vis ėjo silpnyn ir silpnyn. Nors jis vis manydavo, kad pasveiks, bet nebegalėjo pasveikti ir sausio 8 dieną mirė.

Paskutiniame man rašytame laiške jis taip sako: "Mane pakirto liga, jaučiuosi labai blogai. Iš sykiu gėlė labai po kairiojo šonkaulio, o dabar darosi visam silpna. Aš kasdien jaučiuos blogiau."

Sekmadienį, sausio 9 dieną Petras Zubas buvo nuvykęs Kosto Tereso atlankyti. Ieško visur trobų ir barnėjų, o jo nėra. Nuėjo pažūrėti į pašiūrę; ten rado Kostą Teresą negyvą. Aišku, Petras Zubas labai nusigando. Tuoj pranešė p. Augustine (Augustinavičiams). Pona Augustine pranešė šią liūdną žinią visos apylinkės lietuviams.

Kostas Teresas buvo pašarvo-

Thelma Griffin (kairėje), kuri važiavo su Grenville Baker "džipu". Baker buvo misteriskai nušautas. Floyd Whiddon ir jo žmona, kurie kartu su Baker buvo sustoję keliose vietose tą naktį, kai Baker misteriskai prarado gyvastį. Tallahassee, (Fla.) serifo ofise jie visi buvo kamantinėjami, bet atsiskakė ką nors pasakyti apie Bakerio tragiską mirtį.

fas Ostrander laidotuvių direktoriaus koplyčioje, Tillsonburg, Ont.

Vainikus prisiuntė sekami draugai: The Augustines (Augustinavičiai), M. Tuinyla, Mr. ir Mrs. Mikėnas, Mr. Yurėnas, Mr. Si-pelis, Mr. ir Mrs. J. Lukus, Mr. ir Mrs. F. Gurlkys. O jo draugai prie vainiko pridėjo tokį parašą: "Mielas Kostai, Pasilie-kam draugai liūdesy, su kuriais daug iškentėta ir tikėtasi grįžti į Laisvą Tėvynę. Draugai D. P."

Kosto Tereso laidotuvis įvyko trečiadienį, sausio 12 dieną, 1949 m. Palaidotas Tillsonburg kapinėse.

Grabą nešė jo draugai: Petras Zubas, Grasijonas Jasevičius, Juozas Jurėnas, Vytautas Narušis, Kazys Žilvytis ir Albertas Augustinas.

Tariu širdingą aciu visiems dalyvavusiems šermenyse, laidotuviuose, už prisistūstus vainikius ir grabnešius. Didžiausia padėka priklauso p. Augustine šeimai. Jie rūpinosi Kostu kaip visuo sūnumi. Už tai aš jiems visuomet būsiu dėkingas.

Dar kartą tariu visiems širdingiausių aciu.

—Antanas Zymontas,
Kosto Tereso dėdė.

PASTABA.

Patį pirmutinį Kosto Tereso laišką gavau gegužės 7 dieną, 1947 metais iš Didžiosios Britanijos zonos. Tada jis savo laiško vienoje vietoje taip rašė: "Nebeturis tėtes, mačiutes ir netekęs savo tėvynės, artimųjų ir pažįstamų, užtariu jumis kaip p didžiausių lauktųjų šiame pasaulyje."

Budriko Radio Programa

Kam nėra malonu pasiklausyti gražių dainų oro bangomis? Tad šį sekmadienį nusi-statykite savo radio ant stoties WCFL, 1000 kil., kaip 5:30 po pietų. Budriko harmoningas duetas, pritariant orkestrui, sudainuos sekancias dainas: "Du broliukai kunigai", "Per giria, girelę", "Ne margi sakalčiai" ir "Saltišius". Prie to orkestras išpildys keletą gražių numerų. Leidžia didžiulė Juozo Budriko namų rakandų ir radijų krautuvė Chicagoje, adresu 3241 S. Halsted St. Pasiklausykite.

SKAITYKIT IR KITUS RAGINKITE SKAITYTI "NAUJENAS"

Laiškas iš Vokietijos

Laišką naujienietis Antanas Zymontas

Brangus Dėdė:

Šiandien prieš pietus, sausio 8 dieną, baigėme savo vaktus. Perėjome per visus daktarus ir konsulą. Konsulas buvo labai simpatiškas ir malonus. Pabaigęs apklausinėjimą palinkėjo laimingos kelionės ir sekamųjų raijio sekmadienis ir įstaigos jau šiandien po pietų neveikia, tai turim dar čia pabūti iki pirmadienio ryto, nes negalime gražinti patalynės ir kitų lageriui priklausančių daiktų. Taigi pirmadienį iš ryto važiuosim namo į Scheinfeldą. Čia grįžę jau turim rintai ruošti kelionei: susipakuoti savo "turta", nes galim būti greitai užklupti galutinam išvykimui. Kada išeis transportas jie mums nieko nesakė, ar jie to nežino, ar tyčia nesako. Tiek tik žinom iš anksčiau išvykusių, kad trunka ne ilgiau kaip dvi savaites, o kartais ir dvi dienas.

Išvykdamas į laivą vėl parašysiu. Sudie! —Rožė.

Mėgsta Naujienas skaityti

Yra tūkstančiai lietuvių, kurie mėgsta Naujienas skaityti. Tarpe jų dešetki tūkstančių randasi Archer ir Mr. F. Shills, 3856 S. Archer Ave.

Jau daugelį metų jie turi savo name krautuvę, vadinamą General Radio and Furniture Sales and Service. Michael F. Shills yra elektros inžinierius. Jis žmona yra gera pagelbininkė biznyje. Sako, kad jamez bus gerai sekasi. Aišku, kad biznis turi sėksti, nes, turint tinkamą supratimą apie biznio vedimą, jis turi sėksti, jei tik biznio vedėjų sveikata gerai tarnauja.

Jiedu vėl atsinaujino Naujienas metams, įteikė čekį už \$9 ir skaitys jas kasdien per visą metą. —Antanas.

MŪSU "NAUJENOS", tai MŪSU GYVENIMO VEIDRODIS

PAIEŠKOJIMAI

Ieškau giminių, mano motinos tėvuko Jono Kojelio, kilusio iš Gargždų valsč. Kretingos apskr., arba Onos Simonienės, kuri apie jį tikrai žino. Kiek seniau jis gyveno Wisconsin valstybėje, bet mano rašyti jam laišką grįžta atgal. Mano adresas:

M. Preikšas,
(20) Goettingen,
Klinkerferusstr. 50,
Germany, British Zone.

PAIEŠKOJIMAS

Ieškau savo dėdės Mališausko Juozo (mano motinos brolio), kilusio iš Balbieriškio. Dėdė Juozas Mališauskas gyveno visą laiką Amerikoje, bet nebežinau jo adreso.

Aš esu Blažukas Antanas, sūnus Jurgio; motinos mergautinė pavardė Mališauskaitė Stanislava.

Prašau dėdę ar žinančius jį rašyti šiuo adresu:

Blažukas Antanas,
Baltic Camp Hammerweg,
(13a) Zone, Germany,
U.S.A. Weiden, Germany.

NEUŽMIRSKIME PADĖTI TREMTINIUI!

AID OVERSEAS, INC., 4851 S. Ashland Ave. CHICAGO 9, ILL. TELEFONAS YARDS 7-1121

AID OVERSEAS, INC. siūnia maisto siuntinius į visas 4 Vokietijos zonas ir kitus Europos kraštus, išskyrus SSSR. Siuntiniai yra pilnai aprašyti nuo dirgimo. Jei adresas nesurandamas, pinigai grąžinami. Pristatymas trunka tarp 12-18 dienų. Užsakymai aiškiai parašykite savo ir gavėjo adresą, siuntinio numerį ir jo kainą. Aid Overseas, Inc. maisto siuntiniai pakojami Europos sandėliuose, o užsakymai iš Chicago siunčiami AIR MAIL. Užsakant didesnius kiekius duodama nuolaida.

SIUNTINYS Nr. 1—\$7.60	2 sv. cukraus	2 sv. cukraus
2 sv. rūkytų lašinių	2 sv. marmelado	1 sv. kiaušienos mėšos
2 sv. salami dešros	2 gabalai tualet. muilo	SIUNTINYS Nr. 19—\$9.95
2 sv. (be 2 ožs.) kenų bekonos	SIUNTINYS Nr. 19—\$9.95	4 sv. rūkytų lašinių
1 dėžutė (400 gr.) margarino	SIUNTINYS Nr. 3—\$7.20	2 sv. kiaušinių taukų
SIUNTINYS Nr. 3—\$7.20	2 sv. margarino	2 sv. margarino
4 sv. rūkytų lašinių	2 sv. marmelado	4 sv. degintuos kavos
2 sv. kiaušinių taukų	4 1/2 sv. cukraus	2 gabalai tualet. muilo
2 sv. margarino	SIUNTINYS Nr. 21—\$6.70	SIUNTINYS Nr. 21—\$6.70
1 sv. kiaušienos mėšos	2 sv. rūkytų lašinių	2 sv. rūkytų lašinių
SIUNTINYS Nr. 5—\$5.50	2 sv. marmelado	2 sv. kiaušinių taukų
2 sv. rūkytų lašinių	2 sv. pupelių kavos	2 sv. pupelių kavos
2 sv. pupelių kavos	2 sv. cukraus	1 sv. šokolado
2 sv. cukraus	1 sv. margarino	SIUNTINYS Nr. 8—\$2.95
SIUNTINYS Nr. 8—\$2.95	4 1/2 sv. cukraus	5 1/2 sv. kvietinių miltų
SIUNTINYS Nr. 10—\$6.80	SIUNTINYS Nr. 10—\$6.80	SIUNTINYS Nr. 23—\$6.40
2 sv. rūkytų lašinių	2 sv. kiaušinių taukų	5 sv. rūkytų lašinių
2 sv. margarino	2 sv. pupelių kavos	5 sv. pupelių kavos
2 sv. pupelių kavos	1 sv. šokolado	SIUNTINYS Nr. 24—\$11.80
SIUNTINYS Nr. 12—\$5.95	SIUNTINYS Nr. 12—\$5.95	5 sv. rūkytų lašinių
2 sv. rūkytų lašinių	2 sv. kiaušinių taukų	3 sv. kiaušinių taukų
2 sv. pupelių kavos	2 sv. cukraus	2 sv. margarino
SIUNTINYS Nr. 14—\$6.40	SIUNTINYS Nr. 14—\$6.40	2 sv. pupelių kavos
2 sv. rūkytų lašinių	2 sv. kiaušinių taukų	2 sv. sūrio 40% riebumo

Ekstra Tukai
SIUNTINYS Nr. 25
A) 8 sv. grynų kiaušinių taukų \$4.75
B) 12 sv. grynų kiaušinių taukų \$6.00
C) 15 sv. grynų kiaušinių taukų \$7.25
(Tik Vokietijos, US ir Br. zonos ir eina apie 4 savaites).

RŪBAI A. Vyriskas kostiumas 3 1/2 jardų viln. medžiagos su visais priedais (100% Virgin vilna) \$23.95
B. Moteriškas kostiumas 2 1/2 jardų viln. medžiagos su visais priedais (100% Virgin vilna) \$21.95

A. L. D. D. NARIAI
Tel. VIrginia 7-6583
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos nuo 1—3 ir 7—8
Seredomis ir nedėl. uždaryta.
Subatomis nuo 1—3.
Rez. 3241 W. 66th Place
Phone RE public 7-7868

Ofiso Tel. VIrginia 7-0036
REZIDENCIJOS telefonas
BE verily 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
nuo 1—3 ir nuo 6—8:30 val. vakaro
Sestadieniais nuo 1 iki 4 po pietų.
Trečiadieniais pagal sutartį.

DR. I. E. MAKAR
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
11750 So. Parnell Ave.
VALANDOS: nuo 2—4 ir 6—8
Tel.: PU lman 5-8277

A. Montvid, M. D.
West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MADISON ST.
Val.: 1 iki 3 popiet; 6 iki 8 vak.
Telefonas SE eley 3-7330
Namų tel. BR unvick 8-0597

DR. STRIKOL
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso valandos: nuo 2—4 ir 6—8;
Ser., Sub. ir Ned. tik pagal sutartį.
Ofiso Telefonas YA rds 7-4787
Namų Tel. PR opect 6-1930
Jei neatsilieps viršutiniai telefonai,
Saukiet MI dway 3-0001

DR. C. Z. VEZEL'IS
DANTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Telefonas YA rds 7-2246
Valandos: nuo 9 iki 8 val. vakar
Seredoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2951 WEST 63RD STREET
(netoli Sacramento Ave.)
VALANDOS: 2-4 popiet ir 7-9 vakaro, trečiadieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą.
Telefonas HE mlock 4-7899
Namų Tel. HI ltop 5-2557

KITI LIETUVIAI DAKTARAI
DR. B. C. BRUZAS
DANTISTAS
VALANDOS: 10 iki 8.
Trečiadieniais tik susitarus.
4003 Archer Avenue
Truputį į rytus nuo California
Tel. YA rds 7-7772

DR. PETER T. BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
6757 So. Western Ave.
CHICAGO, ILL.
Chicago, Ill.
Ofisas HE mlock 4-5849
Rezidencija HE mlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Ketvirtad. ir
Penktad. 1:30-4: 7-9 vakaro
Treč. ir Šeštad. tiktai susitarus.

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvius Gydytojas)
2500 WEST 63rd Street
Ofiso val.: kasdien nuo 2-4 p. p.
ir 7:30-9 vak. Šeštad. nuo 2-4 p. p.
Trečiad. ir Sekm. uždaryta.
Ofiso Tel.: PR-ospet 6-3838
Resid. Tel.: Virginia 7-2421

Dr. J. Gudauskas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 W. 35th Street
Ofiso telefonas: YA rds 7-5921
Ofiso valandos: nuo 1-3 ir 6:30-8
Namų telefonas: DA nube 6-1126
Jei neatsilieps šie telefonai, Saukiet:
KE nwood 6-5107 arba VI nc. 6-3900

DR. A. J. JAVOIS
(JOVAIŠAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2423 W. Marquette Rd.
Kasdien nuo 2 iki 4 p. p. ir 7 iki 9 v.
(Trečiad. ir Šeštad. pagal sutartį.)
Ofiso ir Namų Tel. GR ovehill 6-1800

DR. WALTER J. KIRSTUK
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Lietuvius Gydytojas)
3925 W. 59th Street
(Prie Pulaski Road)
VALANDOS: 2-4 popiet, 6:30-8:30 vakarais. Trečiadienį pagal sutartį.
Emerg. Tel. KE dzie 3-2868

Dr. Emily V. Krukas
GYDYTOJA IR CHIRUVE
4146 Archer Avenue
CHICAGO, ILLINOIS
Tel. LA fayette 3-3210
Val.: pirm., antrad., ketv. 12-2:30
ir 6-9 vak., penkt., ir šešt. 12-2:30
6234 Archer Road
ARGO, ILLINOIS
Tel. SUMMIT 1580
Val.: pirm., antrad., ir ketv. 3-5 v. v.
trečiad., penkt. ir šeštad. 3-8 v. v.

DR. J. MOCKUS
DANTISTAS
7550 So. Halsted St.
Tel. HU dson 3-2096
OFISO VALANDOS:
10:00-12; 2-5; 6:30-8
Trečiadienį uždarytas
Antrad. ir Šeštad. vak. uždaryta.

DR. EDWARD B. MURASKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas:
5452 So. Kedzie Ave.
VALANDOS: 1 iki 4 ir 7 iki 9 kasdien, išskyrant treč., šešt. 2 iki 4
Ofiso Telefonas: GR ovehill 6-1321
Rezid. Telefonas: HE mlock 4-5532

Daktarai Žilvičiai
GYDYTOJAS IR DANTISTAS
3246 So. Halsted St.
Telefonas CA lumet 5-7358

KITATAUČIAI DAKTARAI
Dr. Charles Segal
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Persikėlė į naują ofisą
1740 So. Ashland Ave.
(2-ros lubos)
Ofiso Telefonas YA rds 7-0554
Jei neatsiliepia Saukiet—
Res. Tel.: MI dway 3-2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4
val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 v. vak.
Sekmadien. nuo 10 val. iki 12 dieną

Akių Specialistai
DR. VAITUSH, OPT.
LIETUVIS

Mano 30 metų praktikas
jūsų garantavimas
Palengvina akių įtempimą, kuris
esti priežastimi galvos skaudėjimo,
svaigimo arba apertimio, nervuo-
tumo, skaudamą akių karštį, atitai-
so trumparegystę ir toliaregystę.
Prieingia teisingai akinimus. Visuo-
te atsitikuose egzaminavimas da-
vomas su elektra, parodancia ma-
žiausias klaidas. Speciali atyda at-
kreipiana į mokslo vaikus.
Atitašome akių color blind.
VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 vak.
Seredomis uždaryta, o Nedėlioį
pagal sutartį.
Daugely ašitikuų akys atitašome
be akinų. Kainos pigiau kaip
pirmiau.
4712 So. Ashland Ave.
Phone YA rds 7-1373

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel. YA rds 7-1829
Pritaiko Akinus
Kreivias Akis
Ištaišo
Ofisas ir Akinų Dirbtuvė
3401 SO. HALSTED STREET
kampus 34th Street
Valandos nuo 10 ik 4, nuo 6 iki 8
Treč. nuo 10 iki 12. Šešt. nuo
10 iki 5 popiet.

DR. E. MARKUNAS
Lietuvius Optometristas
6859 SO. WESTERN AVE.
Valandos: nuo 7 iki 9 vak. kasdien
Trečiadienį popiet pagal susitarimą.
Ofiso telefonas: WA lbrook 6-6859
Rez. telefonas: WE nthrow 6-4568

Dr. R. P. Lutkus
LIETUVIS REGISTRUOTAS
OPTOMETRISTAS
Akių Egzaminavimas
Akių Pritaikymas ir
Lensų Pataisymas
7054 SO. WESTERN AVENUE
Telefonas WA lbrook 5-4353
Valandos: 1:30 iki 4:30 kasdieną.
Antrad. ir Penktad. vakarais 7-9.

NUO UZSISENEJUSIU, ATVIKŲ
SKAUDŽIU ŽAIZDŲ
IR ODOS LIGŲ
Tie, kurie kenčia nuo SENU, AT-
VIRU ir SKAUDŽIU ŽAIZDŲ, jau
negali ramiai sėdėti ir naktyti
miegoti, nes jų užsienėjusios žaizdos
niešū ir skauda. Kad pašalinti tą
niežėjimą ir skaudėjimą senų atvir-
rų ir skaudžių žaizdų, uždektie
LEGULO Ointment. Jų gyd o m o s
ypatybės palengvina jūsų skaudęj-
mą ir galėsite ramiai miegoti nak-
tį. Vartokite jas taigpi nuo skau-
džių nudegimų. Jos taigpi pašalina
niežėjimą ligos vadinamos PSORIA
SIS. Taigpi pašalina perstėjimą ligos
vadinamos ATHLETE'S FOOT an-
stabd o džiūvama odos ir perplyšimą
tarpirščių. Jos yra tinkamos va-
toti nuo džiūstančios ir suskilusios
odos. Jos yra geros gyduolės nuo
visų išviršinių odos ir
gy. LEGULO Oint-
ment suteiks jums pa-
galbą nuo nuvargusių,
perstamų ir niežinčių
kojų. Legulo Ointment
yra parduodamas po
75c, \$1.25 ir \$3.50
Pirkite vaistinėse Chi-
cagoje ir apylinkėse
arba atsiųskit money
order:
LEGULO, Department J
4847 W. 14th St. Cicero 50, Ill.

SKAITYKIT IR KITUS RAGINKYTE SKAITYTI "NAUJENAS"

SAVAITRAŠTIS
"ARGENTINOS
LIETUVIŲ
BALSAS"
U. S. A. metams kainuoja
Du doleriai
Galima išsirašyti per "Nau-
jienas" arba tiesioginiai,
adresuojant:
"A. L. Balsas"
Casilla de Correo 303,
Buenos Aires, Argentina

KVIEČIAME TAUPYTI
Stipriausioj
ISTAIGOJ
Chicagoje
TURTAS VIRŠ
\$22,500,000.00
ATSARGOS
FONDAS VIRŠ
\$2,000,000.00
STANDARD FEDERAL SAVINGS
and LOAN ASSOCIATION of CHICAGO
JUSTIN MACKIEWICH, Pres. and Mgr.
4192 Archer Avenue Tel. VIrginia 7-1141

LIETUVIŲ RATELIAI

SUVALKIEČIŲ DRAUGIJOS ŽINIOS

Chicagos Lietuvių Suvalkiečių Draugijos svarbus metinis susirinkimas įvyks pirmadienį, sausio 24 d., Hollywood svet., 2417 W. 43 St. Pradžia susirinkimo 7:30 val. vsk.

Gerbiami draugai nariai-rės prašomi skaitlingai dalyvauti ir arčiau susipažinti su visa pračių metų draugijos sekminga darbuote. Peržiūrėjimo knygų bei turto komisija duos raportą (metinį), taipgi bus raportas ir iš rengto Naujų Metų pasitikimo vakaro, kuris įvyko gruodžio 31 d.

Be to, dar numata labai svarbių reikalų susirinkimo dienotvarkės eigoje, kurių nukelti toliau bus negalima. Naujus kandidatus-es ir narius prašau atvykti prisirašyti. Draugija gražiai tvarkosi ir vietos visiems užteks, o dailės mokytojai stokitė į draugijos chorą. Čia jūsų širdys suras pasitenkinimo.

Praeitam priešmetiniam draugijos susirinkime, renkant valdybą šiemet, metams, išrinkta visi buvusieji, išskyrus išdėtininką: vieton A. Masiulio dabar bus išdėtininkas J. Puniška. O korespondento darbas man priskirtas, ir štai šių metų Suvalkiečių Draugijos valdyba: Ant. Jusas, D. Babilius, P. Kenutis, N. Wilcop, J. Puniška, O. Svirmickas ir Mr. Mickas.

Baigdamas šį savo rašinį dar kviečiam valdybos narius ir visus draugijos narius-res, taipgi draugijos choro valdybą ir choristus-es į bendrą darbą ir kad gyvuočių mūsų tarpe graži, pavyzdinga kooperacija per visus išstus 1949 metus. Tai išeis mūsų suvalkiečių organizacijai į naudą.

Iki kito karto būkite sveiki linksmi. —Ant. Jusas.

Krakiškių Klubo Susirinkimas Sekmadienį

Krakiškių Draugiško Klubo metinis susirinkimas įvyks sekmadienį, sausio 23 dieną 2 val. po pietų, adresu 2417 W. 43rd st., Hollywood svetainėje.

Valdyba turi ateiti anksčiau, nes bus patikrinamas finansų knygų prieš susirinkimą. Nariai prašomi atsilankyti paskirti laikui, nes po ilgų atostogų prisirinko visas vežimas labai svarbių dalykų, kuriuos būtina

turime apsvarstyti klubo gerovei.

O kas svarbiausia, tai bus įvesdinimas 1949 metų valdybos. Ateikite visi į susirinkimą. Po susirinkimo bus pasilinksminimas. Kviečia Valdyba. —A. K., korespondentas.

Marquette Park Namų Savininkų Vakarų rytoj

Sekmadienį, sausio 23 dieną, Marquette Park namų savininkų organizacija rengia vakarą parapijos salėje, 6820 South Washtenaw ave.

Programą išpildys Chicagos Lietuvių Suvalkiečių Draugijos Choras. Programa, sako rengėjai, bus įvairi ir įdomi. Visi kviečiami atsilankyti.

Įžanga 70 centų. Pradžia 3:30 valandą popiet.

Tarėsi dėl Šliupo paminklo

Sausio 20 dieną Lietuvių Auditorijoj įvyko Komiteto Dr. Šliupo Paminklui Statyti posėdis. Valdyba pranešė susirinkusiems apie einamuosius reikalus.

Komitetas nutarė gegužės mėnesį ruošti koncertą, kad galėtų surinkti kiek pinigų paminklui statyti. Koncertas įvyks Lietuvių Auditorijoj. Auditorijos vadovybė, turėdama galvąje Dr. Šliupo atliktus darbus, nutarė neimti jokio atlyginimo už salę koncertui.

Du Žuvo Kiniečių Gaisre Kinų Gyvenamoj Apylinkėje

Naktį į trečiądienį kilo gaisras adresu 259 W. 22nd place. Tai yra kiniečių apgyventa apylinkė, vadinama Chinatown. Gelbėdamasi nuo gaisro, išsokusi iš trečio aukšto pro langą užsimušė 34 m. moteris Mary Woo. Be to, rasta degėsiuose kūnas 66 metų Lee Lung. Turtui nuostolių gaisras padarė \$10,000. Gaisro priežastis iš karto nenustatyta.

Specialus Pasiūlymas GĖLIU LAIDOTUVĖMS

Didelis Gražus Vainikas iš puikių, šviežių gėlių tik **\$10** ATVEŽIMAS DYKAI

Kiti papuošimai laidotuvėms nuo \$3.50 **GELES VISOKIEMS REIKALAMS** Jei jūsų vardas randasi telefonu knygoje, tai jūsų kreditas pas mus yra geras. **ARTISTISKI PAPOŠIMAI IŠ GĖLIU KIMBARK FLOWERS** "Čia gausite geriausių dalykų pigiau" 922 E. 63rd ST. Midway 3-4446

Pirkite iš Lietuviškos Paminklų Dirbtuvės

Dabar yra tinkamas laikas užsisakyti gražų paminklą arba koplyčią (Mausoleum) ant savo mylimo asmens kapo tiesiai iš mūsų paminklų dirbtuvės.

BITTIN IR KAMENSKY ekspertų darbas yra paremtas 45 metų patyrimu. Mūsų paminklų dirbtuvė yra atdara visuomet.

Paminklus pristatome į visas kapines arti ar toli.

Bittin and Kamensky Monument Works

3938 W. 111th St. — Tel. BEverly 8-0005

LAUKIA PAGALBOS

KANKINAMAS RETOS LIGOS, MARTIN NESENAI MINEJO SAVO 25 METŲ GIMTADIENĮ. PAVEIKSLE MATOME JI GULINTŲ LOVOJE, O PRIE JO GIMNAICIŲ EDDIE IR SESERĖ FERRELL, MOTINĄ ONĄ (LAIKANČIA TORTĄ) IR SESERĖ META. JIE LAUKIA PAGALBOS, KAD MARTIN GALETŲ VYKTI Į MAYO KLINIKĄ GYDYTIS.

Martino Punio šeima, 5459 So. Ingleside ave., šiomis dienomis atsisaukė į visuomenę, prašydama jam pagalbos. Martin pats negalėjo tai padaryti, ba guli paliegėliu lovoje ir serga Wilson liga. Retai pasitaikanti, paslaptinga liga krikdo smegenis ir sukietina jos raumenis.

Atsisaukimas arba prašymas ponios Meta Ferrell, sergančiojo sesers, yra, kad kas nors suteiktų Martinui galimumo vykti į Mayo Kliniką: tai pasilikusi vienintėlė viltis jam šiame pasaulyje.

Liga užgavo Martiną Punį 1943 metais, kai jis dirbo Chicago Universiteto atominės bombos projekte. Porą metų vėliau jis neteko kolegų kontrolės, kad nebegalėjo vaikščioti arba sėdėti. Doktorai skaitė jo likimą jau nulemtą, kai jis buvo dar tik 22 metų, t. y. prieš trejus metus. Bilings ligoninės specialistai pripažino, kad Wilson ligos priežastys nėra pilnai žinomos. Tačiau Martin dar tebegyvena. Reikia jam pagalbos, reikia fondų, kad galėtų vykti į Mayo ligoninę, tai vienintėlė jo viltis.

Kambary, kur jis guli, ant sienos yra pakabintas J. V. Karo Departamento sertifikatas. Paliūdimas sako, kad Martin Punis dirbo karo metais svarbių kraštinių darbų ir savo pareigas ėjo efektingai. Martin

kariavo, dirbdamas slaptos laboratorijoj. Jo du broliai, Alfred ir John, ėjo ginkluotųjų jėgų tarnybą ir buvo ETO seržantai.

Lukošių šeima liūdi

Sausio 23 d. 1941 metų persiskyrė su šiuo pasauliu ir talentingas jaunuolis Edwardas A. Lukošius. Jaunuolio mirtis sunkiai sužeidė 3 širdis, kurios dar ir šiandien, po 8-nių metų laikotarpio, nesugijo.

Tinkamai paminėti Edwardo A. Lukošiaus 8 metų mirties sukaktuves jo tėvas Antanas, motina Ona ir sesuo Sofija užprašė šventas ceinavas mišias, kurios bus atlaikytos šį sekmadienį, sausio 23 d. 8 val. ryto, Brighton Parko lietuvių bažnyčioj, 44th ir So. Fairfield ave.

Geistina, kad lietuviai, kurie pažino jaunuolį, jo tėvą ir motiną Lukošius, skaitlingai dalyvautų pamaldose ir pasimelstų už jo sielą. — Steponas Narkis.

"NAUJENAS" SKAITO VISŲ SROVIŲ ŽMONES: DARBININKAI, BIZNIERIAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI, KARO DEPARTAMENTO CERTIFIKATAS. Paliūdimas sako, kad Martin Punis dirbo karo metais svarbių kraštinių darbų ir savo pareigas ėjo efektingai. Martin

8-nių Metų Mirties Paminėjimas

EDWARDAS A. LUKOŠIUS

Gyveno adr. 2555 West 43rd Street
Tel. Lafayette 1310

Persiskyrė su šiuo pasauliu sausio 23 d., 12:40 val. ryto, 1941 m., sulaukęs 23 metų amžiaus, gimęs Chicago, Illinois.

Paliko dideliame nuilūdimė mylimą motiną Oną, po tėvais Waicėkonutę, tėvą Antaną, seserį Sofiją ir jos mylimą vyrą Victorą Tarasewicz.

Tapo palaidotas sausio 27-tą d., 1941 m., o dabar ilsis Šv. Kazimiero kapinėse amžinai nutilęs.

Mes gedulindami jo liūdną prisilavinimą iš mūsų tarpo užprašome gedulingas mišias, kurios bus atlaikytos Nekalto Prasiėdimo Pamelės švenčiausios bažnyčioj Brighton Parke 44 ir So. Fairfield Ave. nedėlios rytą, sausio 23 d., 1949 m., 8 val. ryto. Prašome visus gimines ir pažįstamus susirinkti ir pasimelsti už mūsų brangaus sūnaus Edwardo sielą.

Liūdinti Motina Ona ir Tėvas Antanas Lukošiai, Sesuo Sofija ir jos Vyras Victor Tarasewicz ir Giminės.

Pirkite iš Didžiausios Paminklų Dirbtuvės CHICAGOJE

Jonas Savickas

BEVEL GRANITE CO. (Not Inc.)

119th St. ir Kedzie Ave.

WHOLESALE ISDIRBYSTE
Paminklus pristatome į visas kapines arti ar toli.

Telefonas: BEverly 8-3632

A. PETKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

6812 So. Western Avenue

TELEFONAS GROvehill 6-0142.

1410 South 50th Avenue

TELEFONAS TOWN HALL 2169 CINCERO, ILLINOIS

KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

LIUDĖSIO VALANDOJ

Saukite

MAŽEIKA & EVANS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

6845 So. Western Ave. 3319 LITUANICA AVE.

PROspect 6-0099 YARDS 7-1138-1139

Tiems kurie gyvena kitose miesto dalyse gausime koplyčią arčiau jūsų namų

John F. Eudeikis

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

SENIUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

4605-07 SO. HERMITAGE AVE.

Visi Tel. YArds 7-1741-1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.

Telefonas LAfayette 3-0727

DYKAI KOPLYČIOS VISOSE CHICAGOS DALYSE

Mūsų radio programai šeštadieniais 9:15 ryto. W. G. E. S. 1390 k.

NARIAI Chicagos Lietuvių Direktorių Asociacijos

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

L. BUKAUSKAS

10821 SO. MICHIGAN AVENUE Phone PULLman 5-9661

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 LITUANICA AVENUE Phone YArds 7-4908

PETRAS P. GURSKIS

659 WEST 18th STREET TEL.: SEeley 3-5711

J. LIULEVICIUS

4348 SO. CALIFORNIA AVENUE Phone LAfayette 3-3572

P. J. RIDIKAS

3354 SO HALSTED STREET 716 WEST 18th STREET
Telephone YArds 7-1419

I. J. ZOLP

1646 WEST 46th STREET Phone YArds 7-0781

LACHAWICZ IR SUNUS

TEL.: Virginia 7-6672 and 6673
2314 WEST 23rd PLACE 10756 SO. MICHIGAN AVE.

GARSINKITĖS "NAUJENOSE"

SUSIRINKIMAI

LIETUVIŲ ŽAGARĖS KLUBO metinis susirinkimas įvyks sekmadienį, sausio 23 dieną, 1 val. popiet, Hollywood Inn svet., 2417 W. 43rd St. Malonėkite laiku pribūti, nes išsirsite komisijos raportą apie klubo finansinį stovį. —J. Keturakis, rašt.

KRAKIŠKIŲ DRAUGIŠKO Klubo metinis susirinkimas įvyks sekmadienį, sausio 23 dieną, 1949 m., 2 val. popiet, Hollywood svetainėje, 2417 W. 43rd St. Malonėkite visi dalyvauti, nes yra svarbių reikalų aptarti. —A. Kvedaras, rašt.

PRANEŠIMAI

EVANGELIŲ PAMALDOS,

kiekvieną sekmadienį, 3:30 valandą popiet, 816 WEST 31st ST. Įžanga laisva. Kviečiame visus!

—Lietuvių Misijos Draugija.

KIEKVIENĄ SEKMADIENĮ

DANGIŠKA ŠVIESA

LIETUVIŲ KRIKŠČIONIŲ

RADIJOS VALANDA

Dabar yra siunčiama per visą pasaulį!

Nauja stotis:

Trumpu bangų siūstuvu HCJB, Quito, Ekvadoras, P. Amerika.

6.2 megaciklų (49 metrų)

9.9 " (31 ")

12.5 " (24 ")

15.1 " (19 ")

Naujas laikas:

Sekmadieniais, 4:15 val. popiet (Chicagos laiku)

Galėsite ją girdėti tikrai trumpu bangų imtuvais!

Jus kviečia pasiklausyti Lietuvių Misijos Draugija.

Čikagoje, galite girdėti

DANGIŠKA ŠVIESA sekmadieniais

8:30-9:00 valandą iš ryto

iš WHFC stoties (1450 kiloc.)

LOVEIKIS

Siunčiam Gėles Telegramu į Visas Pasaulio Dalis

KVIETKININKAS

Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams

3316 SO. HALSTED ST.

Tel. YArds 7-7308

GUŽAUSKŲ

BEVERLY HILLS

GĖLINYČIA

Gražiausios gėlės dėl vestuvių, bankietų, laidotuvėms ir dėl kitų visokių papuošimų.

6901 So. Wentworth Ave.

Tel.: STEwart 3-2454 ir

HUDson 3-2224

URBA

Gėlės Mylintiems Vestuvėms, Bankietams, Laidotuvėms, Papuošimams.

GĖLININKAS

4180 Archer Avenue

Pohne LA 3-5800 arba 5870

SOPHIE BARCUS

RYTINĖ RADIO VALANDA

— IS STOTIES —

W.G.E.S.

Kasdien nuo 8:45 val. ryto iki 9:15 val. ryto.

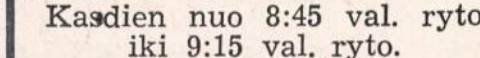
Subatomis nuo 8:30 iki 9:15 valandos ryto.

Pirmadieniais taigpi 7 val. vakare.

Išgirsite vėliausias žinias, muziką ir kitus idomius pranešimus.

You Can Get Quick Relief From Tired Eyes

MAKE THIS SIMPLE TEST TODAY

EYES TIRED? Soothe and refresh them in seconds with two drops of safe, gentle Murine in each eye. You get—

QUICK RELIEF. Instantly your eyes feel refreshed. Murine's scientific blend of 7 ingredients cleanses and soothes eyes that are tired from overwork or exposure to sun, wind and dust.

MURINE

FOR YOUR EYES

LIETUVIAI ANGLŲ ŽEMĖJE

(Laiškas iš Anglijos)

KAIP DANGUJE, TAIP IR ŽEMĖJE.

Jau daugiau kaip metai, kai pirmieji lietuviai tremtiniai iš Vokietijos atvažiavo į Angliją. Tada, kai pirmieji važiavo, joks kitas kraštas dar nesidomėjo šiais nereikalingais žmonėmis, niekur kitur dar nebuvo progų išvažiuoti. Po vargų ir nepriektylių stovyklose Anglija atrodė bent galėsianti laikinai duoti darbo ir duonos. Po to, kai vokiečių laikraščiai kiekviena proga tremtinius užspuldavo kaip dykaduonius, Anglija, atrodo, suteiksianti ramybę.

Duonos, tiesa, Anglijoje šiandien pakanka, nors ir iš svetur atvežtos, o taip pat netrūksta ir darbo bent tose darbo srityse, kuriose tremtiniams leidžiama dirbti. Bet ramybės tęsiasi nė kiek ne ilgiau kaip metus.

Pirmosios, kurios gavo teisę įvažiuoti į Angliją dirbti ligoinėse ir turtinesniųjų anglų namuose, buvo pabaltietės moterys. Anglijos mastu imant, jų skaičius buvo toks mažas, lyg koks lašas jūroje, ir niekas jomis per daug nesidomėjo, nekvaršino dėl to sau galvos. Iš tikro neteisėta būtų tvirtinti, kad nesidomėjo. Kai pirmieji jų transportai atvažiavo laikraščiai korespondentai žiūrėjo čia sovietiską egzotiką, todėl fotografavo, į laikraščius dėdė fotografijas ir pasikalbėjimus su jomis. Taigi pirmasis susitikimas buvo šiltas.

Zinia, kiekvienas svečias nebuvėlis malonu pamatyti. Bet kai svečių geras būrys susirenka, tai šeiminiškai pradeda rodyti susirūpinusį veidą. Taip atsitiko ir su tremtiniais Anglijoje. Juk pirmieji moterų transportai buvo ne kas kita, kaip svečiai nebuvėliai, o po jų pradėjo važiuoti tūkstančiai vyrų ir moterų. Anglijai po karo reikia daug darbininkų, ypač ten, kur anglas nelabai linkęs eiti dirbti. Atrodo, kad atsivežti tremtinių buvo pati geriausia išeitis, norint patenkinti didelę darbininkų paklausą. Ir ta išeitis atėjo pačiu laiku: Anglija pati pirmoji pradėjo vežti, todėl galėjo pasirinkti, kas geriausiai patiko. Tur būt, neapsirikime pasakę, kad Anglijos vyriausybė neturi ko gailėtis. Taip pat ir darbdaviai, kurie davė tremtiniams darbo, patenkinti naujaisiais savo darbininkais, tai pats esu patyręs, dirbdamas su kelio-lika kitų tremtinių viename fabrike. Nors fabrikai turi teisę priimti svetimšalių tik tam tikrą procentą, bet svetimšaliai žymiai pakelia gamybą,

todėl fabrikų vadovybės stengiasi surasti išeitį, kad juo daugiau būtų tų svetimšalių. Aišku, kad ir tarp tremtinių yra visokių žmonių. Yra gal šiek tiek ir tinginių, bet jei fabrikų vadovai ieško tremtinių, vien tai jau rodo, kad jie naudingi ir reikalingi. Jie dirba nesidairydami, užmiršę visus tuos priekaištus, kuriuos tremtiniams be jokio pagrindo mesdavo (likusiemis vokiečių joje ir dabar meta) vokiečių laikraščiai.

Gal truputį ir keista, bet dabar tremtinius jau pradėjo pulsti ir anglų laikraščiai. Ramybės metai jau baigėsi.

Jau gerokai anksčiau iš kai kurių Anglijos vietų gaudavau žinių, kad anglų darbininkai ne visada patenkinti tremtiniais. Kol fabrikuose tų naujųjų atėvių tebuvo tik saujelė, jie kėlė anglų susidomėjimą. Kai privažiavo daugiau, jau pradėjo kelti susirūpinimą. Tremtiniai nori dirbti ir uždirbti, todėl jie nesibaido jokio, kad ir sunkiausio, darbo. Jie dirba tiek, kiek iš jų reikalaujama, todėl kai kurie anglų darbininkai pradeda galvoti, kad šie naujieji žmonės gali jiems atimti darbą ir duoną, kad jie savo darbštumą verčia pačius anglus pasitempti. Buvo net atsitikimų, kad kai kur anglai darbininkai kreipėsi į savo fibrikų vadovybes, reikalaudami atleisti tremtinius.

Zinomas atsitikimas, kur į didelį metalo fabriką buvo priimta nemaža tremtinių. Fabrikio vadovybė pamatė, kad tarp šių tremtinių esama taip pat nemaža specialistų, galinčių dirbti ne tik tą patį juodžiausią ir prasčiausią apmokamą darbą. Fabrikui specialistai buvo labai reikalingi, todėl po kiek laiko jie gavo geresnį darbą. Tai tęsiasi labai neilgai. Greit fabrike kilo streikas. Keli tūkstančiai darbininkų metė darbą, reikalaudami, kad visi svetimšaliai būtų atleisti iš atsakingesnių darbų, kad jie būtų skiriami tik į pagalbinius, juoduosius darbus. Ta pat proga streikuojantieji pareikalavo, kad svetimšaliai darbininkams valgyti būtų įrengtas atskiros valgyklos, nes jie nenorį, kad šie nemėgiami žmonės, kartu su jais valgytų. Vadovybė darbininkų reikalavimus patenkino, ir grįžti namo, kai jų gimtieji kraštai atgaus laisvę. Tam tikras procentas nebegrįš, jei aapsiras su naujaisiais kraštais ir kur nors tvirčiau pastatys koją. Tam tikra dalis sau antrąją tėvynę pasirinko ir Angliją. Būt, šiaip ar taip, daugeliui tremtinių Anglija teatrodė lyg kokia pereinamoji stovykla, lyg geriausia laikinųjų laikų, reikalaujanti iš-

Alice Stephens

Keistučių Choro Vedėja

Alice Stephens yra žymioji chorų mokytoja ir muzikė. Kiekviename jos vadovaujame parengime daug pastangų ir laiko įdėta, kad pasirodymas būtų įdomiausias. Taip ir rytoj jos darbuotė bus matoma Keistučių Choro parengime Sokol Svet., 2336 S. Kedzie Ave. Durys atsidarys 2:30 popiet, o pradžia programos lygiai 4:00. Įžanga \$1.35. Operetė "Abejotinas Asmuo" suteiks daug juoko, o "Žalgirio Mūšis" atvaizduos istorinį Lietuvos mūšį.

— Melsvakutė.

Dėmesio, Keistutiečiai!

Šį sekmadienį, sausio 23 d., kaip 4:00 val. popiet yra Jūsų pareiga, kaip Keistutiečių, dalyvauti Keistučių Choro parengime Sokol Svetainėj, 2337 S. Kedzie Ave.

Tai yra mūsų jaunimas. Suteikt jiems paramą moralinę ir finansinę, nuykdamį į jų reikiamą operetę "Abejotinas Asmuo". Jie suteiks gražų lošimą ir, be to, sudainuos gražų lietuvišką dainų bei tų istorinę dainą "Žalgirio Mūšis." Bus šokiai, užkandžiai. Dalyvaukite.

— Anton J. Valonis, pirm.

vežti atgal į Vokietiją. Zinoma, puolančiai laikraščiai nenurodo pačių tikrųjų motyvų, bet daugiausia naudoja tuos neaiškius, atsitikimus, kurie tegali būti labai reti ir jokiū būdu netinka visiems tremtiniams.

Ramybė baigėsi. Žmogus be vietos ir čia jau pradedamas neapkęsti.

ČIA NE MŪSŲ TĖVISKĖLĖ...

Nežinau, kiek būtų tokių tremtinių, kurie nebesiryžti grįžti namo, kai jų gimtieji kraštai atgaus laisvę. Tam tikras procentas nebegrįš, jei aapsiras su naujaisiais kraštais ir kur nors tvirčiau pastatys koją. Tam tikra dalis sau antrąją tėvynę pasirinko ir Angliją. Būt, šiaip ar taip, daugeliui tremtinių Anglija teatrodė lyg kokia pereinamoji stovykla, lyg geriausia laikinųjų laikų, reikalaujanti iš-

Kas nelinkęs svarstyti ir galvoti, tas jau šiandien, pats sutalpaus keliasdešimt svary, eina į banką, skolinsis pinigų ir perka namus. Vadinas, jis jau ruošiasi čia gyventi ir kurti lizdą. Anglijoje uždabiai kuklūs, bet išsimaistinti ir pasirengti galima, čia niekas baidu nemiršta ir nuogas nevaikščioja. Bet tie, kurie čia suka sau gužtą, sudaro tik nedidelį skaičių. Daugumas, kaip gervė lietaus laukia tos dienos, kada galima bus grįžti namo. Jei šiandien yra nemalonių dienų, tai jos tik laikinos. Juk toks nemielas gyvenimas mums slegia pečius jau nebe pirmi metai. Mes matėme daug sunkių dienų, išvilkomė vežimus vargo, tad dar metus kitus pakęsti gal ir nebus per daug. Zinoma, būtų geriau, jei tie būsimieji metai būtų kiek lengvesni, ypač tuo atveju, jei grįžimas namo šiek tiek užtruktų.

Ar Anglija būtų tas tikrasis kraštas, kuris patenkintų trem-

KEISTUČIO CHORAS

STATO RYTOJ OPERETĘ "ABEJOTINAS ASMUO" IR DUODA KONCERTĄ SU "ŽALGIRIO MŪŠIS", SOKOL HALL.

Rytoj, sausio 23 d. lygiai 4:00 val. p.p., Sokol Hall uždanga bus pakelta vaidinimui juokingos ir gražios operetės "ABEJOTINAS ASMUO", su artistais Kaziu VeSota, Genovaite Macziš, Vincu Samoska, Evelyn Stankus, Jonu Tamuloniū ir Jurgiu Kwain. Kiekvienas iš artistų spėliojama bene bus "Abejotinas Asmuo", bet kuris ar kuri? Ryt atsilankę į Keistučių Choro parengimą galėsite ir tamstos spėlioti kol sužinosite.

Be ieškojimo "Abejotino Asmens" bus koncertinė dalis programos. Girdėsite solistus Joną Trilik, Genovaitę Bredis, Welta Kweider ir Genovaitę Macziš, duetus ir visą Keistučių Chorą. Ypač įdomi bus daina "Žalgirio Mūšis".

Kviečiami visi atsilankyti.

— Melsvakutė.

SVEIKINIMAI DARIAUS-GIRĖNO MOTERŲ AUXILIARY 15-KOS METŲ VEIKLOS SUKAKTIES PROGA

duodamas ramiai prieglaudos teisę jiems keleriems ar keliolikai metų? Ar tremtiniai nesigaili, kad atvažiavo į Angliją, o ne kur nors kitur? Anglija yra tirštai apgyventas kraštas, kur nebėra jokių didesnių galimybių, net tiklirišiams šio krašto gyventojams, čia gimusiems ir augusiems. Daugelis anglų laukia eilės išvažiuoti į Kanadą, Australiją ir kitur, nes tie naujieji kraštai žada jiems ir jų šeimoms geresnę ateitį. Šiuo metu ir Anglijai reikia darbininkų, kad jos visi fabrikai galėtų veikti, nes reikia prekų, reikia už jas gauti pinigų. O kai bus per daug prekių, nebeteks darbo ir tam tikras skaičius pačių anglų, pirmoje eilėje, žinoma, svetimšaliai.

Tad tremtiniams Anglija nėra toks kraštas, kur jie matytų daugiau galimybių savo sugebėjimams ir ateičiai. Didesnių galimybių kraštuose po metų kitų jie galėtų dirbti pagal savo sugebėjimus ir palinkimus. Anglija ne visiems savo žmonėms turi norimo darbo. Jei kas iš tremtinių gali, mėgina važiuoti kitur, bet tų galinčių labai mažai. Bet nusiminimas būtų ne vietoje. Kas pajęgs— pasišieškos vietos kitur. O kas nebus lankstus, tas gal ir keliolika metų ar net įam gyvenimą dirbs tai, ką jis duos dirbti.

Bus ir taip gerai. Čia ne mūsų tėvynė, o kas tai jaučia, tas ir po keliolikos metų vis tebėnorės grįžti namo. Patogios sąlygos gal ir ne visiems išeitų į gerą. —K. Barėnas

"NAUJENAS" SKAITO VISŲ SROVIŲ ŽMONES: DARBININKAI, BIZNIERIAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI, VALSTYBININKAI, MOKSLININKAI, JIE ŽINO, KAD NAUJENOS PADUODA TEISINGIAUSIAS ZINIAS IR GERIAUSIUS RASTUS.

Sukakties puota, su tam pritaikinta programa, įvyks rytoj, sausio 23 d., Dariaus-Girėno svetainėje.

Prie visų tų nuoširdžių sveikinimų ir linkėjimų, kurie bus sudėti Dariaus-Girėno Moterų Auxiliary sukakties minėjimo proga rytoj, lai bus leista pridėti ir tuos nuo

—N. Gugienės.

Triukšmingas Lietuvių Demokratų Lygos susirinkimas

Lietuvių Demokratų Lygos reguliaris susirinkimas įvyko sausio 20 d. Don Varnas Posto patalpose, 6816 So. Western ave. Susirinkimas buvo itin triukšmingas, 11 Wardo delegatai grūmojo iš Lygos pasitraukti, jei buvęs Lygos prezidentas Al G. Kumskis ir toliau su Lyga palaikys glaudžius ryšius. Vadinasi, jei jo įtaka organizacijoje bus jaučiama.

Teisėjas John T. Zuris graudeno, kad reikia užmiršti asmeniškai nesupratimai, o dirbti visiems lietuviams vieninagai. Pagaliau Kumskis nėra organizacijos valdyboje, o dirbti visiems lietuviams vieninagai. —Pagaliau Kumskis nėra organizacijos valdyboje, o dirbti visiems lietuviams vieninagai. —Pagaliau Kumskis nėra organizacijos valdyboje, o dirbti visiems lietuviams vieninagai.

Adv. K. Savickas pastebėjo, kad 11-to wardo delegatai neprivalo organizacijos apiešti. Jei, girdi, yra kas Lygoje taisylyna, tai reikia kovoti už tų negerovių pašalinimą. Esą, dirbkime vieningai ir mes daugiau nuveiksime.

Susirinkimui besibaigiant susidarė toks įspūdis, kad 11 Wardo grupė lauks savo susirinkimo, kuriame nusitars kokių žygių imtis ateityje.

—Buovės.

Pakraščių Sargyba Daugiau Darbo Turėjo

Pernai (t.y. 1948 metais) pakrančių sargyba Chicagos srity turėjo 442 pašaukimų pagalbą suteikti. 1947 metais šitokių pašaukimų buvo tik 400.

Daugiausia pašaukimuose teko gėlbėti mažus laivelius ir valtis, gabenusius daugiau nei vieną žmogų. Tai reiškia pagalbą tūkstančiui su viršum žmonių.

Sargyba atsiliepė į šimtus kitų pašaukimų, kurie pasirodė buvę klaidingi.

Atviros Kojų Žaizdos Gali Būti Išgydytos
Kam kentėti ir nemiegoti per naktis, jei jus galite išvengti. Pabandykite BOROXYL OINTMENT. Jos pagelbėjo daugeliui žmonių. BOROXYL OINTMENT pašalina skausmus, niežėjimą, deginimą ir pagelbsti gijimui. Taipgi vartojamas nuo euzema nudegimų ir kitų odos ligų. Kaina \$1.50. Siųskite Money Order arba nuvykite į: BOROXYL CO., 1241 N. ASHLAND AVE., CHICAGO 22, ILLINOIS.

MŪSŲ NAUJAUSIAS PRODUKTAS
Skani Lietuvos Kaimo
RUPI RUGINĖ DUONA
Išvežiojame Chicagoje ir priemiesčiuose. Siunčiame į visus miestus Amerikoje paštu. Siuntinius gausite per vieną dieną.
SKAMBINKITE TEL. FR ontier 6-4622 ARBA RASYKITE:
PIVARONAS BAKERIES
4622 So. Marshfield Avenue, Chicago 9, Ill.

3% MOKAME ANT VISŲ TAUPYMO SKYRIŲ
Pasidėkite savo pinigus į CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION, gausite geresnį dividendą, 3% ant visų taupymo skyrių (current rate). Pas mus visų indėlių yra insurinta iki \$5,000. by an agency of the United States Government. Per paskutinį 12 mėnesių pas mus pradėjo naujus taupymo accounts virš 1200 ypatų; per tą patį laiką mūsų turtas paaugo nuo \$2,200,000 iki virš \$3,500,000.00. Mes kviečiame kaip vietinius taip ir tolimesnius lietuvius, pradėti tapymą šioj tvirtoj, insurintoj finansinėj įstaigoj. Atsilankę gausite malonų ir teisingą patarnavimą.
CHICAGO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION 6234 S. Western Ave. Ph. GROvehill 6-7575
JOHN PAKEL, President and Manager

JAMES E. JODIS
ATVEŽA VISOKIAS ANGLIS
Taipgi Dump Truck Hauling
Telefonukite vakarais
REPUBLIC 7-4649
2853 WEST 65th STREET.

INCOME TAKSUS PILDŲ
J. P. VARKALA
VALSTIJOS REGISTRUOTAS AUDITORIUS
2401 West 63rd St.
Phone WALBROOK 5-7711

JOS. F. BUDRIK
INCORPORATED
3241 S. Halsted Street
CHICAGO 8, ILL.
Tel.: CALumet 5-7237

UZKVICIŲIA—
Visus atsilankyti į DIDŽIULI SAUSIO MĖNESIO IŠPARDAVIMĄ—RAKANDŲ, RADIO, TELEVISION SETŲ, ELEKTRINIŲ SALDTUVŲ, SKALBIA MŪ MAŠINŲ, RAŠOMŲ MAŠINELIŲ, REKORDŲ, JEWELRY — DAIMONTŲ, LAIKRODELIŲ.
VISKAS PARSIDUODA NUZEMINTOMIS KAINOMIS.

BUDRIKO Leidžiamas Žymus Radio Programas—
W C F L — 1000 kil.
Sekmadienio vakare, 5:30 P. M.
Įdomu Visiems Pasiklausyti.

SEND, Inc.
304 West 63rd Street
CHICAGO 21, ILL.
Tel. ENGLEWOOD 4-5023

SEND PRIMA
MAISTO SIUNTINIŲ UZSAKYMUS I VEĖS VOKIETIJOS IR AUSTRIJOS ZONAS, ANGLIJĄ, FRANCIJĄ, ITALIJĄ, OLANDIJĄ, BELGIJĄ, SVEICARIJĄ, LENKIJĄ, CEKOSLOVAKIJĄ, JUGOSLAVIJĄ.

Maisto siuntinėliai APDRAUSTI draudimo firmose, pristatymas GARANTUOJAMAS. Nesuradus adreso—pinigai grąžinami. Pakely dingęs siuntinys pakeičiamas kitu.

SPECIAL TAUKŲ!

No. A.9 sv. grynų kiaul. taukų \$5.25

No. B.18 sv. grynų kiaul. taukų \$8.50

No. 1 2 sv. taukų, kiaulinių.
2 sv. bekono
\$8.00 2 sv. salami dešros
2 sv. kenuotos jautienos
1 sv. pieno miltelių.

No. 2 2 sv. bekono
2 sv. kenuotos jautienos
\$6.00 2 sv. pietų Afrik. apels.
marmelado
1 sv. cukraus
1 sv. kavos pupelių
1 sv. šokolado, blocks

No. 3 2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. bekono
\$6.50 2 sv. cukraus
2 sv. aukšč. rieb. sūrio
1 sv. kavos pupelių.

No. 5 \$3.00 5.5 Sv. Kavos Pupelių

No. 6 4.5 sv. cukraus
\$4.00 4.5 sv. kavos pupelių

EXTRA RIEBALŲ 6 SV.!!!
2 sv. kenuoto sviesto
No. 10 2 sv. bekono
2 sv. kiaulinių taukų
\$7.95 1 sv. šokolado, blocks
1 sv. cukraus
1 sv. kavos pupelių.

Pinigų Pervedimas į Vokietiją:
\$8.25 už 100 MARKIŲ
Mažiausias užsakymas 100 markių

MARQUETTE PARK NAMŲ SAVININKŲ
Organizacija rengia savo
METINI BALIŲ
SU GRAŽIA PROGRAMA
Sekmadienį, Sausio-January 23, 1949
Durys atsidarys 4-tą val. Programa prasidės 5-tą valandą.
PARAPIJOS SVETAINĖJE,
prie 68-tos ir Washenaw Ave.
Prašome nesivėluoti. Įžanga 60c. su taksais.
PO PROGRAMOS ŠOKIAI PRIE GEROS MUZIKOS
KVIEČIA VALDYBA IR KOMITETAS.

GRAND OPENING
Stanley & Lucy
3558 So. Halsted St.
Šeštadienį ir Sekmadienį, Sausio 22 ir 23
Būsité gražiai priimti, kurie atsilankysite.
KVIEČIAME VISUS ATSLANKYTI.
STANLEY and LUCY KIRSIS, Sav.

CHICAGOS IR APYLINKĖS ŽINIOS

FOREST PRESERVE DISTRICT OF COOK COUNTY

(Roberts Mann, Supt. of Conservation; William N. Erickson, President)

DUONA

Seimininkė, kepanči savo duoną, nuperka suspaustų mielių plytelę, sutrupina ją pusėje puoduko šilto vandens, sumaišo mieles su miltais ir žiupsneliu cukraus ir padeda puoduką šiltoje vietoje. Neužilgo burbuliukai ima formotis ir sprogti. Mišinys pučiasi, putoja ir ky-la. Tai yra rūgimas — fermentavimas.

Rūgimas yra žinomas ir vartojamas duonos paruošimui, alaus ir vyno darymui nuo senų laikų. Seniausias žmogaus žinomas raštas buvo užrašytas ant molio lentelės Babilonijoje apie 6,000 metų prieš Kristų. Jisai paduoda receptą darymui alaus, vartoto religinėse apeigose. Mielės, arba užraugos, buvo vartojamos žydų patriarchų dienose. Šmotas teslos būdavo paliekamas po kiekvieno kepimo ir jam leisdavo surūgti. Ši teslos užrauga, sumaišyta su šviežia tesla, išsukdavo visos teslos rūgimą, gaso formavimąsi ir duonos kilimą.

Tačiau šitokių procesų pagaminta duona atrodė netinkama šventoms apeigoms. Kai aniuolai pasirodė Lotui Sodomoje (Genesis XIX) jis "pavaišino juos nerauginta kepta duona". Izraelio Kongregacija buvo griežtai įspėta (Exodus XII), kad šventose pažymėjimui naujų metų pirmo mėnesio "septynias dienas jie privalo valgyti neraugintą duoną; net švenčių pirmą dieną privalo išnešti iš namų raugintą duoną."

Duona visuomet buvo svarbiausias maisto produktas. Jos paruošimas ir kepimas yra vienas seniausių amatų. Gal būt, kad pirmoji duona buvo paruošta iš tokios medžiagos, kaip sutrintų gilių ir riešutų, panašiai kaip ją gamino Amerikos indėnai ir pionieriai. Nuskendusiose liekanose Šveicarijos ežerų gyventojų, kurie ten gyveno prieš 10,000 metų ar seniau, buvo užtikti kieti maži kepalai iš rupiai sutrintų javų — miežių ir grūdų panašių į kviečius. Atrodo, kad jie buvo kepami ant įkaitinto akmens, apipilti karštais pelemais.

Senovės egiptėnai išstulino kepimą, jam vartojo kviečių ir miežių miltus ir kai kuriuos kitus grūdus. Kai kurie jų kepalukų buvo maži ir apvali, kiti pailgi, dar apibarstyti sėklomis, kaip kad mūsų vadina moji Vienos duona. Turtingieji valgė baltą kviečių duoną (pyragą). Senovės Graikijoje ir Romoje jau ankstyvoje dienoje buvo viešosios kepyklos.

Mielės yra mažiausiai fungus grupės augmenys, priklausą kategorijai bakterijų, pelėsių, kurie, pavyzdžiui, auga ant duonos ir grūdų. Jų esama šimtų rūšių. Kai kurios rūšys rūpestingai kultivuojamos tokiems tikslams, kaip kepimui, alaus arba vyno darymui, tačiau dauguma rūšių auga gamtoje savaime. Mielės augmuo yra pavienė apvali cėlė 1/25,000 iki 1/2500 colio diametre. Mielės dauginasi greitai šiltoje cukrutose skysčiuose. Dauguma mielių gamina medžiagą vadinamą "zymase", kuri parkeičia cukrų į alkoholį ir į carbon dioxide gasą. Gasas formuoja burbuliukus. Tai vadinama fermentacija.

Mielių mišinys sumaišomas su miltais, druska ir vandeniui. Tesla paliekama "pakilti". Miltų klįjis leidžia teslai temptis, plėstis arba kilti ir palaikyti mielių išsvystomus gasus. Teslą kepanči karštis užmuša mieles.

alkogolis išgaruoja ir mes gauname lengvą puknų maistą, žinomą kaip duona.

Betgi kas būtų, jeigu alkoholis neišgaruotų? Gosh!

Televizija Rodė Prez. Trumano Inauguraciją

Ketvirtadienį, sausio 20-tą, Washington, D. C., buvo prezidento Trumano inauguracija. Kitur gyvenantieji žmonės apie tokias iškilmes praeity skaitydavo laikraščiuose arba klausydavosi radijo pranešimų. Šiandien, dėka televizijos, inauguracijos iškilmes jie taipgi matė: milijonai žmonių, žymesniuosis asmenis atvykstančius į iškilmes, parādą, prezidento Trumano priesaiką ir kt.

Mato Reikalą Sales Taksų Įstatymą Sutvirtinti

George W. Mitchell, naujasis Illinois valstybės finansų direktorius, sako, kad kai kurie plyšiai valstybės sales taksų įstatyme duos nuostalių valstybei \$25,000,000 per metus. Kitaip sakant, jeigu įstatymas būtų tiksliau sutvarkytas, jisai duotų valstybei dar \$25,000,000 pajamų kasmet.

Mitchell ketina šituo reikalu valstybės legislatūrai pasiūlyti sumanymų.

Nori \$100

Pensijos Fondo

MILWAUKEE. — Automobilių darbininkų unija šiame mieste ir šiomis dienomis laiko tarptautinę unijos švietimo konferenciją. Dalyvauja 2,500 delegatų.

Konferencijai kalbėjo prezidentas Walter Reuther. Jisai pareiškė, kad viena artimiausių unijos užduočių yra kovoti už \$100 mėnesiui senatvės pensiją darbininkams automobilių pramonėje.

Tai būtų pensijon išėjusio darbininko pajamos šalia tų pajamų, kurias jis gaus iš valdžios kaip senatvės pensiją.

Reutherio planas numato, kad ši pramonės fondą turėtų mokėti kompanijos arba korporacijos 70 nuosimčius.

Victor Reuther, Walterio brolis, akcentavo, kad nors organizuoti darbininkai rėmė demokratų paskutinėje rinkimų kampanijos, bet CIO Politinės Akcijos Komiteto masinerija pasilieka nepriklausoma nuo demokratų.

Vištų Augintojų Suvažiavimas Chicagoje

Šiomis dienomis Chicagoje, Sherman viešbuty, vyksta vištų augintojų suvažiavimas. Dalyvauja atstovai iš 44 valstybių.

Vištų augintojų rūpestis, aiškina jie, yra išstulinti tokią veislę arba tokias veisles, kurios išaugintų į 12 savičių 4 svarų vištuką su 12 svarų maisto (feed), turinčią didesnę kiekį mėsos, palyginus su kaulais, negu dabar.

Padariusiems šia linkme aiškiausią progresą augintojams žadoma prizai iki \$10,000. Dartinis vidutinis 12 savičių vištukas sveria 2½ iki 3¼ sva-

Gaisras Sunaikino Dirbtuvės Pastatą

Praėjusio ketvirtadienio vakare kilo gaisras dirbtuvės pastate, 8 augštų trobesy prie Peoria ir Congress gatvių. Praeity trobesy buvo čeverių dirbtuvė, paskutiniu metu laikui savastis stovėjo neužimta.

25,000 žmonių susirinko gaisro žiūrėti. Ugniagesiai darbuosi keletą valandų. Ugniagesiams teko nemažai pastangų dėti, kad sulaikyti ugnies išsiplėtimą į artimuosius degančiam trobesiui namus.

Be Waranto Krata — Paleido Gemblerius

Adresu 1634 E. 53rd street prieš kurį laiką buvo padaryta krata. Kalbama vieta yra tik pusė bloko nuo policijos sties.

Padarius krata nustatyta,

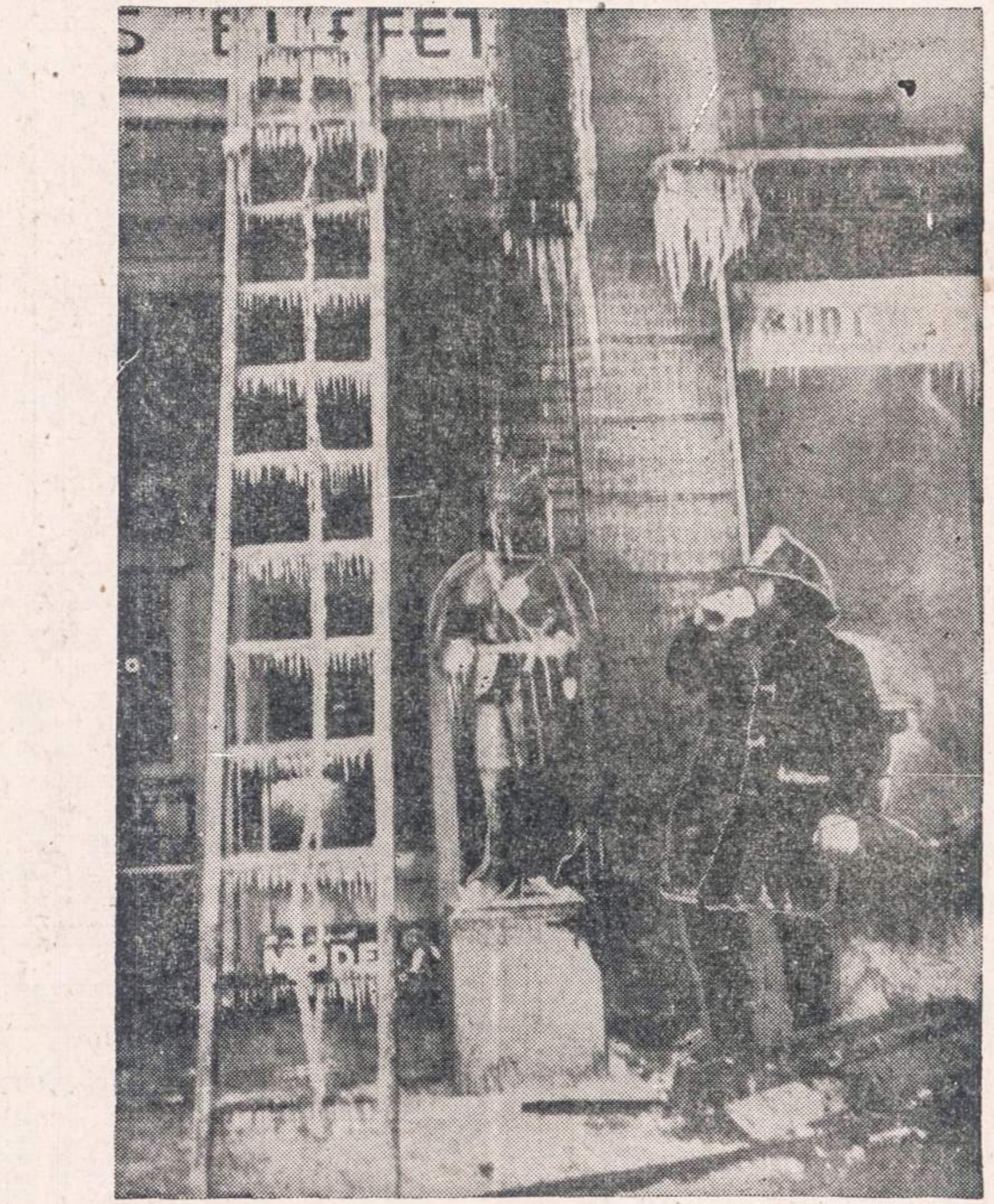
kad toje vietoje buvo priimami betai arklų lenktynės. Suimta trys vyrai, operavę "biznį". Teismas betgi juos paleido ne nubaudęs, nes policininkai padarė krata neturėdami waranto.

Roy E. Yums, kurį naujasis gubernatorius paskyrė Illinois agrikultūros departamentu viršininku.

Princas Aly Khan uždega cigaretę kino aktorei Rita Hayworth, kurią jis netrukus rengiasi vesti. Šis paveikslas buvo nutrauktas Cannes, Prancūzijoje.

INDEPENDENCE, MO. — Inauguracijos dieną prezidento Trumano gimtajame mieste įvyko didelis gaisras, kuris sunaikino daug trobesių prie miesto aikštės. Nuostoliai siekia \$1,000,000.

ATCHISON, KAN. — Missouri upė laužo ledus ir vanduo išsilieja iš krantų. Arti prieš upės gyveną žmonės pradeda apiešiti namus.

CLASSIFIED ADVT.

FURNISHED ROOMS—TO RENT

Gyvenimui Kambariai
RENDON KAMBARYS dėl vyro arba jauni žmonai porai.
6541 SO. CAMPBELL AVE.

RENDON 3 KAMBARIAI DĖL 3 pavienių vyrų. Mrs. Adomaitis, 3738 SO. HALSTED ST.

BUSINESS CHANCES

Biznio Progos

PARDUOSIU ARBA išrengusiu siuvimo ir klijavimo kriaučių gerai einanti biznį, gerai patyriusiam siuvėjui. Pardavimo priežastį patirsite vietoje.
10302 So. Michigan Ave.

DEL SVARBIOUS PRIEŽASTIES Pardavimui labai pigiai bucernės ir gresnės pelningas biznis. Gyvenimui kambariai užpakaly. Kreipkitės per laišką.
PETER LAPENIS
1720 So. Ruble St., Chicago 16, Ill.

GROSERNE IR MĖSOS krautuvi, seniai išsvystytas biznis, \$4,000 gross'o per metus, 5 kambarių flatas užpakalyje, viso rendos \$65.00.
PAUL KRICKSIUNAS,
HEmlock 4-2000.

PAINTERS AND DECORATORS

Maliavotojai ir Popieruotojai
PAINTING and PAPER HANGING
Visas pirmos rūšies materijolas Darbas garantuojamas. Paliūdymus duoda. 1949 sezono popieris.
Pašaukti AL KARANAUSKAS
6727 So. Artesian Ave.
Tel. PProspect 6-8327.

FINANCE AND LOANS

Finansai ir Paskolos
NORTHEAST kampas, Cullom ir Bernard. 12 flatu mūrinis. Visi po 4 kambarius apartamentai. Garu šildomas. Savininkas George Eder, 3424 Cullom Ave. JUNiper 8-6661.

Vagių, Plėšikų Biznis \$13,386,486 Pernai

Apskaičiuojama, kad vagys ir plėšikai darė 1948 metais milijoninį biznį Chicagoje. Policijos rekordai rodo, jogei kasdien buvo padaroma vagysčių, holdapų ir kitokių plėšimų, bendrai imant, 95.

Specializavusių apvogti namus šėras buvęs didžiausias. Jis bendrai siekė \$4,744,172. Tokių vagysčių papildyta mieste 11,743; vidutinis vienos vagystės pelnas siekė \$404.

Plėšikai padarė 5,595 holdapus. Jų visas grobis siekė \$1,611,360. Vienas apiplėšimas davė jiems vidutiniškai \$360.

Smulkesnių vagysčių papildyta 16,783. Viena šių vagysčių davė piktadariams, vidutiniai imant, \$98.50.

Vagiškai nuvažiavo 3,401 automobilį, bet policija surado ir sugrąžino savininkams 2,775 mašinas.

Pirkite tose krantavėse kurio GARSINASI "NAUJIENOSE"

BUY BONDS TODAY!

240 AKRU SKLYPAS. Dar nėra pagerinimų. Mėlynos žolės gančios. Randsi arti Linden, Indiana. Pasiūlas dabar priimame.
WARD WILKINS
Linden, Indiana.

FURNITURE-FIXTURE FOR-SALE

Rakandai ir Įtaisai Pardavimui
VISOKIOS RŪŠIES LINOLEUM Geriausio darbo—didelis pasirinkimas. Taipgi asfalto, gumos ir linoleum tile. Viskas žemomis retail kainomis. Ekspertai, norint, sudės. Dykai apskaičiavimas: bile koki didumo darbas. ARLIN FLOORS, 1114 S. Oakley Blvd. HAY. 1-5992.

MODERNIZUOKIT Savo Virtuve

arba Bathroom su Steel Wall Tile kambarys 5x7, 5 pėdų aukščio \$89.00. Sudėsimė—Kreditas.
HEmlock 4—3200
Pasirinkimas gražiausių spalvų.

REAL ESTATE—FOR SALE

Namai Zemė—Pardavimui
SAVININKAS parduoda 4 apartamentų namą, 3 lotai, kamparas Ogden ir Lombard, 1 apartamentas tuščias, \$14,500. Pašaukti Olympic 324.

PARDAVIMUI 4 flatu mūrinis namas 2 po 5 kamb., 2 po 6. Dideli šviesūs kambariai. Pečiais šildomi. Kieto medžio trimingas, automatinis gasu vandens šildytuvai. Didelis švesus beismontas.
2734 W. 36th STREET
Netrukdykite rendatūninku. Matykite savininką.
3402 SO. LITUANICA AVE.

PARDAVIMUI bizniavas namas, tuojau galima užimti 6 kambarius, 4434 So. Fairfield Ave. Savininkas antrame aukšte.

NAMAS BUS ATIDARYTAS SEKMADIENI 1—5 popiet
7136 So. Rockwell st., 7 kambarių Octagon pryšakiu bungalow, 5-ki kambariai apačioj, 2 viršų; karštu vandeniu šildomas, 2 karų garažas, 1½ prausyklos.

4 flatu mūrinis, octagon pryšakis, 2 po penkis ir du po 3½ kambarius apartamentai, puikios įplaukos; karštu vandeniu šildymas, stokeris; vienas apartamentas fornišiuotas, 4 pečiai ir 2 refrigeratorai įdėti, Marquette Park.
6 kambarių mūrinis bungalow, arti 65 ir Fairfield, karštu vandeniu šildymas, 2 karų garažas, kaina tikta \$12,600.

Visus šituos ir daugelį kitų namų galima pasirinkti pas—
PAUL KRICKSIUNAS,
representing M. D. Patterson
HEmlock 4-2000.

KRAUTUVĖ 5 apartamentai po 5 kambarius. Arti "I. C." pečium šildomas, 2 karų garažas, 75 pėdų lotas. Zemi kasta. Geras įplaukas.
CHICAGO REALTY SERVICE
2474 E. 75th St. BAYport 1-6144

BERWYN. Moderniškas 5 kambarių mūrinis. Cabinet virtuvė, dideli kambariai, 2 karų garažas.
6418 West 28th St.

FARMS FOR SALE

Ukiai Pardavimui

PARDAVIMUI 160 akru farma, 60 mylių South West nuo Chicagos, pusantrios mylios nuo miesto, labai gražioje apylinkėje.

Gera zemė. 8 kambarių moderniška troba, yra furnasas ir stokeris, didelis garažas su club kambariu viršuje, 2 kauliniai su 16 pertvartu, begantis vanduo ir elektrika vienoje troboje, barnė, dvigubas corn crib, 2 namukai viščiukams perėti, vieno bloko ilgumo vistininkas, cementinis takas vištoms lesinti. Visa farma yra apibarstyta trašomis ir išarta. Yra 53 vaisinių pyčių medžių, 20 obelių, 37 medžiai juodųjų riešutų, agrastų, raudonų ir juodų aviečių. Prasoma kaina \$45,000.00.

Tel. 5551, COAL CITY, ILL.

J. F. RYAN.

NAŠLĖ dėl svarbios priežasties

už sąžininga pasiūlyma, parduoda labai derlingą farmą 45 mylios nuo Chicagos, 96 akrai, 4 mylios nuo Kenosha—6 akrai miško, sodas, 87 akr. dirbamos; 6 kambarių moderniška bungalow; didelis sklepas; furnasas, begantis vanduo, insul. stogas. Didelė galvijų barnė 114x40, 2 cementinės stave silos, kelios pašūrės (javų sandėlis viršū), vistininkas, cemento blakų pieno sandėlis. Parduoda be galvijų ir mašinerijos. Kreiptis per laišką arba ypatiskai; esu kožną dieną namie.
Mrs. Petronella Jankiewicz,
2532 West 46th Place
Chicago 32, Ill.

\$8,000 nupirkis 205 akru river bottom farmą. Dėl pilnu informacijų: BARE and SWETT
Eureka Springs, Ark.

MISSION Texas, Orandžiu; vynuogiu sodai. Dėl apžiūrėjimo pas DU LANEY—BURCHFIELD
Hotel Jefferson
ST. LOUIS, MO.

138 AKRAI Geri trobesiai. Vandens sistema. 6 kambarių moderniškas mūrinis namas. Furnasas, elektra, prausykla.
RALPH MANTHEY
Rt. 3, Portage, Wis.

REPAIRS—IN GENERAL

Įvairūs Pataisymai

Taisome Visokius REFRIGERATORIUS

Greitai — Prieinamai — Garantija
Taipgi
Mūsų radio ir television patarnavimo skyrius yra irengtas taip, kad galima pataisyti bile kokį radio. Tubas ištiriame dykai — Atneškite Kreipkitės arba telefonuokite mums šiandien
A. C. NOVAK & SONS
3428 WEST 63rd STREET
CHICAGO 29, ILL.
Tel. HF mlock 4—3352.

PATAISAU NAMUS, DENGIU

stogus, mūrijau kaminius, cementuolu šalvątvius ir visokius plumbingo darbus. Soukite po 7 vakarais. Tel. Portsmouth 7-6663 JOE.

HELP WANTED—MALE

Darbininkų Reikia

FLOOR PORTERS

PARCEL COLLECTORS

Pilno laiko darbas DABAR!
40 valandų darbo savaitė
★ Liberalios privilegijos pirkimams mūsų krautuvių.
★ Malonios darbo sąlygos.
Jūs-krautuvi

CREIPTIS į Employment Office, 5 lubos

CARSON PIRIE
SCOTT & CO.
STATE IR MADISON STREETS
(Paimkite State Street escalators)

REIKALINGAS BUCERSEN

NEW LIFE DELICATESSEN
3331 So. Halsted St.

REIKIA SENYVO žmogaus įtarnavna, Kambarys, valgis ir mokėstis. Pastovus darbas. Turi būti blaivas. 3427 So. Wallace St.

SITUATION WANTED

Ieško Darbo

IESKAU DARBO už virėją arba bartierių. Rašykite Box 3131, 1739 So. Halsted St.

SCHOOLS AND INSTITUTIONS

Mokyklų ir Pamokos

BUSITE EKSPERTAS PER 12 SAVAICIŲ

Eždirbsite didelius pinigų kaip patyres čeverių taisytojas. Naujas, moderniškas, praktiškas lavinimas. Veteranai arba ne veteranai. Saukiete rasykite dabar.
MODERN SCHOOLS REBUILDING SCHOOL
2935 W. Belmont IRving 8-4914
CHICAGO 18, ILL.

MISCELLANEOUS

Ivairūs

SKANUS Michigano medus 100% tyras. Gerai jūsu sveikatai, geras jūsu skonui. Garantuojame, kad busite patenkinti, \$2.50 už ½ gal., \$4.50 1 galionas. Apmokame siunta. Siuškite cash, money order arba C. O. D. George M. Olowach, Custer, Mich. R. 1.

KABINETAI — BOOKKEISAI

padaromi ant užsakymo. Aukštos rūšies darbas, 742 East 95th Street, Waterfall 8-1936.

COAL—WOOD—OIL

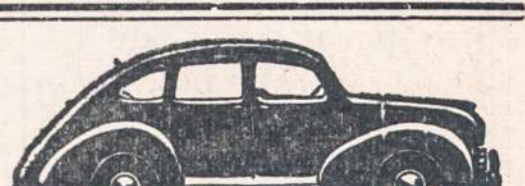
Auglys—Malkos—Aliėjus

KURENIMUI ALYVA

TA PACIA DIENA PRISTATOM Pečias alyvos kaina, 14.9/10 150 GALIONŲ LOTS

V. TASSONE & SONS

461 W. 26th Street
DAnube 6-1393
Victory 2-7895

AUTOS-TRUCKS FOR SALE

Autai ir Sunkvežiniai Pardavimui

A. & C. MOTOR SALES

3302 So. Wallace St.

816-20 W. 35th Street

GERAS PASIRINKIMAS

VARTOTŲ

AUTOMOBILIŲ

A. & C.

MOTOR SALES

Mes Perkam Gerus Vartotus Karus

PARDAVIMUI BUICK Roadmaster 1946 metų, gerame stovy, mažai mylių įvažiuotas. Parduosiu už prieinamą kainą, 716 W. Cermak Road.

REPAIRS—IN GENERAL

Įvairūs Pataisymai

Taisome Visokius REFRIGERATORIUS

Greitai — Prieinamai — Garantija
Taipgi
Mūsų radio ir television patarnavimo skyrius yra irengtas taip, kad galima pataisyti bile kokį radio. Tubas ištiriame dykai — Atneškite Kreipkitės arba telefonuokite mums šiandien
A. C. NOVAK & SONS
3428 WEST 63rd STREET
CHICAGO 29, ILL.
Tel. HF mlock 4—3352.

PATAISAU NAMUS, DENGIU

stogus, mūrijau kaminius, cementuolu šalvątvius ir visokius plumbingo darbus. Soukite po 7 vakarais. Tel. Portsmouth 7-6663 JOE.